ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

Ижтимоий-сиёсий шаҳар газетаси

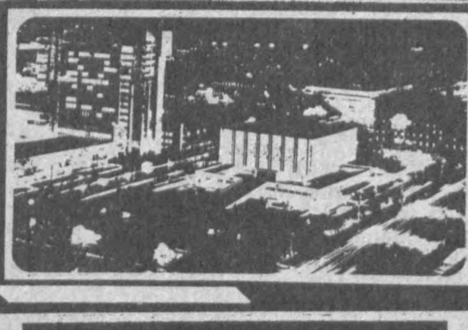

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган

№ 190 (8. 388) ◆ 1993 йил ◆ 25 октябрь, душанба ◆ Сотувда эркин нархда

ШАҲАР ФАОЛЛАРИНИНГ ЙИҒИЛИШИ

22 октябрь куни Тошкент шаҳар фаолларининг йиғилиши бўлиб ўтди.

Тошкент шаҳар Ҳокими А. И. Фозилбеков йиғилишда «Тошкент шаҳар фаолларининг Ўзбекистон Республикаси Президенти И. А. Каримовнинг халқ депутатлари Сирдарё вилоят Кенгаши сессиясида «Ватан, эл манфаати — муқаддасдир» нутқидан келиб чиқадиган вазифалари тўғрисида» маъруза қилди.

Шаҳар фаолларининг йиғилиши кўрилган масала юзасидан тегишли қарор қабул қилди.

(Шаҳар фаолларининг йиғилиши тўғрисидаги батафсил ҳисобот газетада эълон қилинади).

ПРЕЗИДЕНТ ҲУЗУРИДА ҚАБУЛ

22 октябрь куни Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов мамлакатимизда меҳмон бўлиб турган жаҳон банкининг Европа ва Марказий Осиё мамлакатлари бўйича вице-президенти Вильфред Талвицни қабул қилди.

Ислом Каримов Ўзбекистон билан жаҳон банки ўртасида ҳамкорлик муносабатлари ривожланиб бораётгани хусусида сўзлади. Бу нуфузли жамғарманинг республикадаги иқтисодий ислоҳотларни маблағ ва техник ёрдам билан қўллаб-қувватланаётганини юқори баҳолади. Жаҳон банки билан Ўзбекистон ўртасида 1992 йилнинг сентябридан бошланган ҳамкорлик алоқалари равнақ топаверади, деб ишонч билдирди. Орол денгизи бўйидаги аҳвол билан танишиб, ташвиш билдиргани учун Талвиц жанобларига ташаккур айтди.

Меҳмон самимий қабул учун Президентга миннатдорлик изҳор этар экан, имзоланган дастлабки ҳужжат ўзаро ҳамкорликнинг ибтидоси эканини таъкидлади. Залворли иқтисодий ўзгаришлар йўлини тутган Ўзбекистонга бизнинг банкимиз ҳалол ва адолатли шерик бўла олишига ишончим комил, — деди Вильфред Талвиц суҳбат ниҳоясида.

Учрашувда, шунингдек, жаҳон банкининг Марказий Осиё давлатлари бўйича бўлим раҳбари Қодир Танжи Юрукўғли, банкнинг Марказий Осиёдаги минтақавий вакили Парвез Ҳасан ҳам иштирок этди.

Қабул маросимида Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари Бахтиёр Ҳамидов ва молия вазири Эркин Боқибоев ҳозир бўлдилар.

(ЎзА).

ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ШОЛИКОРЛАРИГА!

Азиз дўстлар, биродарларим!

Сизларнинг улкан меҳнат зафарингиз — давлатга 215 минг тоннадан ортиқ шоли топшириб, мўлжалдаги режани муддатидан илгари ошириб бажарганингиз ҳақидаги хушхабар барчамизни беҳад мамнун этди.

Боболаримиз ҳар кафт донни эъзозлаб, қишга қазно—омборларини ғаллага тўлдирган деҳқоннинг насибаси бутундир дейишган. Сиз сув кечиб, тер тўкиб уйган бу хирмон халқимизнинг ризқига ризқ, бойлигига бойлик бўлиб қўшилади. Ушбу меҳнат жасоратингиз учун барчангизга самимий миннатдорлигимни билдираман.

Бугунги меҳнат зафарингиз Қорақалпоғистон диёрида тез кунларда ўтказиладиган катта тантаналар — Тошкент шаҳри маданияти кунлари, Тўрткўлнинг 120 йиллик тўйи, шунингдек, мамлакатимиз тарихидаги муҳим воқеа — Ўзбекистон Конституцияси қабул қилинганининг бир йиллиги умумхалқ байрами арафасида эришилгани билан ҳам ғоят қадрлидир.

Барчангизга Ватанимиз фаровонлиги йўлидаги бунёдкорлик ишларингизда муваффақият, хонадонларингизга тинч-тотувлик, бахт-саодат тилайман.

Ўзбекистон Республикаси Президенти
Ислом КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри,
1993 йил 22 октябрь.

БУХОРО ВИЛОЯТИ МЕҲНАТКАШЛАРИГА!

Азиз дўстлар, биродарлар!

Сизларни эришган улкан меҳнат ютуғингиз — мустақил Ватанимиз хирмонига 360 минг тоннадан ортиқ пахта топшириб, йиллик марранн мамлакатда биринчилар қатори забт этганингиз билан чин юракдан самимий табриклайман!

Бухоро воҳаси пахтакорларининг бу ютуғи мамлакатимиз куч-қудратини оширишга, эл-юрт дастурхонини тўкин-сочин қилишга қўшилган салмоқли улушдир. Бу катта ютуққа муносиб ҳиссаларини қўшган барча бухоролик меҳнаткашларга астойдил миннатдорлик билдираман.

Қадимий ва навқирон Бухорода қадриятларимизнинг тикланиши, ижтимоий-иқтисодий соҳаларда эришилаётган улкан муваффақиятлар улуғ аллома Баҳоуддин Нақшбанд таъкидлаган «Дил ба ёру даст ба кор» — пурҳикмат йўриғининг амалдаги саодатли неъматидир. Умид қиламанки, вилоят меҳнат аҳли халқ хўжалигининг барча жабҳаларида ҳам салмоқли ютуқларни қўлга киритади.

Сизларга сиҳат-саломатлик, бахт-саодат, осуда ҳаёт, ишларингизга қут-барака, оилаларингизга тотувлик, дастурхонингизга тўкин-сочинлик тилайман. Истиқлолимиз истиқболи йўлида барчангизга зафар ҳамиша ёр бўлсин!

Ўзбекистон Республикаси Президенти
Ислом КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри,
1993 йил 22 октябрь.

ИМОМ ИСМОИЛ АЛ-БУХОРИЙ МАСЖИДИНИ ТАЪМИРЛАШ ЮЗАСИДАН ЭНГ ЯХШИ ЛОЙИҲА УЧУН ЭЪЛОН ҚИЛИНГАН ХАЛҚАРО ТАНЛОВ ЯКУНИ ВА «ИМОМ АЛ-БУХОРИЙ ҲАЁТИ ВА ДАВРИ» ХАЛҚАРО ИЛМИЙ АНЖУМАНИ ҚАТНАШЧИЛАРИГА

Бугун кўҳна ва ҳамиша навқирон Самарқанд шаҳрида иш бошлаган анжуманингиз Ўзбекистон Республикаси ижтимоий ҳаётида тарихий воқеадир. Ўтказилган халқаро танлов якунлари ва, алалхусус, халқаро анжуман, шубҳасиз, қадриятларимизни тиклаш йўлида амалга ошираётган саъй-ҳаракатларимизнинг узвий қисмидир.

Диёримиз ўғлони халқимизнинг муносиб фарзанди, буюк муҳаддис олим — Имом Исмоил ал-Бухорий мақбарасини ва масжидини таъмирлаш ғоят улуғ ва шарафли ишдир!

Ўзбекистонда туғилиб вояга етган алломаларимиз ҳадис илмини ривожига қўшган улкан ҳиссаси билан жаҳонга танилган, ислом динининг бешиги — Маккаи Мукаррама ва Мадинаи Мунаввара аҳлининг, дин пешволари ва олимларининг таҳсинига сазовор бўлган.

Шу кунларда улуғ бобомиз руҳини шод этиш, ҳаёти ва илмий меросини тарғиб қилиш борасида ўтказилаётган тадбирлар имом Исмоил ал-Бухорий номи ва асарлари асрлар оша барҳаётлигидан далолатдир.

Сизлар бошлаган ва амалга ошираётган ишлар натижасида алломамиз мақбараси келажакда ислом аҳли учун муқаддас қадамжо ва жаҳондаги ғоят гўзал зиёратгоҳлардан бирига айланишига ишончим комил.

Анжуманингиз ишига ривож, иштирокчиларига сиҳат-саломатлик ва илмий изланишларида муваффақиятлар тилайман!

Ўзбекистон Республикаси
Президенти
Ислом КАРИМОВ.

ҲУҚУҚНИ САҚЛАШ ИДОРАЛАРИ КЕНГАШИ

КУНИ кеча Тошкентда ҳуқуқни сақлаш идораларининг «Ўт очувчи қуроллар ва гиёвандлик билан боғлиқ бўлган уюшган жиноятчилик, жиноятларга қарши курашнинг аҳволи ва бу борадаги ишларни кучайтириш чоралари хусусида»ги мувофиқлаштириш кенгаши бўлиб ўтди.

Ана шу масаланинг айниқса муҳим аҳамият касб этишини ҳисобга олиб кенгашга шаҳар тизимидаги раҳбарлардан ташқари барча туманларнинг ички ишлар бошқармалари ва ички ишлар бўлимлари бошлиқлари, туман судларининг раислари, туман прокурорлари, ана шу идораларнинг оператив тизими бўлимларининг раҳбарлари ҳам таклиф этилдилар.

Тошкент шаҳар прокурорининг ўринбосари У. К. Мусабеков «Ўт очувчи қуроллар ва гиёвандлик билан боғлиқ бўлган уюшган жиноятчилик, жиноятларга қарши курашнинг аҳволи ва бу борадаги ишларни кучайтириш чоралари хусусида» кенгашда маъруза қилди.

Далил ва аниқ рақамлар асосида тайёрланган ушбу маъруза муҳокамасида Тошкент шаҳар Ички ишлар бош бошқармаси, шаҳар ҳокимлигининг ҳуқуқ бошқармаси раҳбарлари иштирок этдилар. Ана шу айниқса хавфли жиноятларга қарши курашни янада такомиллаштириш, бу жиноятларнинг олдини олишга қаратилган чора-тадбирлар юзасидан кўплаб аниқ таклиф ва истаклар айтилди.

Бугунги кун нафаси

РЕСПУБЛИКАМИЗДА

● Тошкентда 24 октябрь куни Бирлашган Миллатлар Ташкилоти доимий ваколатхонасининг расмий очилиш маросими бўлиб ўтди. Унда Ўзбекистон Республикасининг Президенти Ислом Каримов иштирок этди.

● Ўзбекистон Республикасининг Президенти Ислом Каримов Францияга расмий ташрифи арафасида бир гуруҳ хорижий журналистларни улар илтимосига мувофиқ қабул қилди.

● Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси «1992 ва 1993 йил ҳосилидан олинган пахта толасини сотишни тартибга солиш тўғрисида» қарор қабул қилди.

ҲАМДЎСТЛИКДА

● Грузия раҳбари Эдуард Шеварднадзе Грузиянинг Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлигига қўшилганлиги тўғрисидаги фармонни имзолади. У Беларусдан бу ҳақда Ҳамдўстлик бошқа мамлакатларини хабардор қилишни илтимос қилди.

● Россия Бош вазири Виктор Черномирдин агросаноат мажмуасини қўллаб-қувватлаш мақсадида бу тармоққа 1.450 миллиард рубль маблағ ажратишга қарор қилди.

● Алматида «Ҳозирги замон халқаро муносабатларида Марказий Осиёнинг янги аҳамияти» мавзусида халқаро илмий анжуман бўлиб ўтди. Унда Марказий Осиё давлатлари, шунингдек Россия, АҚШ, Хитой, Туркия, Франция, Покистон, Ҳиндистон ва бошқа мамлакатлар олимлари иштирок этдилар.

ХОРИЖДА

● АҚШ Президенти Билл Клинтон 1994 йил январда Россияга расмий ташриф билан боришини маълум қилди. Аммо бу сафарнинг аниқ муддати ҳали келишилгани йўқ.

● Япония, АҚШ ва КОКОМга аъзо бўлган яна 15 та давлат шу йил ноябрь ойида «совуқ уруш» туфайли тузилган бу ташкилотни тарқатиб юбориш ниятидалар. Унинг ўрнига энг янги ҳарбий технологияларни «учинчи дунё»даги баъзи мамлакатларга берилишига йўл қўймайдиган янги халқаро ташкилот тузиш мўлжалланяпти.

● Бугун Канадада ваколат муддати тугаган парламентга сайловлар бўлиб ўтади. Сиёсий кузатувчиларнинг фикрича, унда либерал партия вакиллари кўпчилик овоз олишлари кутилмоқда.

● Покистоннинг янги ҳукумати Президент танҳо ўзи Бош вазирни лавозимидан олиш имконига эга бўлмайдиган қонун қабул қилиниши чораларини кўришни мўлжаллаяпти.

БМТ ШАРАФИГА ХАЙРИЯ ТОМОШАСИ

БИРЛАШГАН Миллатлар Ташкилоти Кунининг Ўзбекистонда илк марта байрам қилиниши шарафига БМТнинг Ўзбекистон Республикасидаги ваколатхонаси Тошкент шаҳар ҳокимлиги билан биргаликда 26 октябрь куни соат 18 дан 30 дақиқа ўтганда Алишер Навоий номидаги давлат академик катта театрида А. Аданнинг «Жизель» балетининг хайрия томошасини кўрсатади. Балет Ўзбекистон ва Югославия артистларининг ҳамкорлиги асосида саҳнага қўйилган.

Ушбу томошанинг хайрия тарзида қўйилаётганлиги муносабати билан ундан тушган маблағнинг бир қисми ногирон болаларнинг Болалар жамғармасига ўтказилади.

«ТЕАТР: ШАРҚ—ҒАРБ» ХАЛҚАРО ФЕСТИВАЛИ ҚАТНАШЧИЛАРИГА

Қадрли театр санъати арбоблари, муҳтарам дўстлар, азиз меҳмонлар!

Мустақил Ўзбекистон тупроғида биринчи марта ўтказилаётган «Театр: Шарқ — Ғарб» халқаро фестивали жаҳон минтақаларининг янгича мулоқоти, маънавият намойиши, руҳият байрамидир.

Қадимдан халқ томошалари кўринишида бўлиб театр сифатида шаклланган бу санъат доим ижтимоий ҳаётга таъсир ўтказиб келган. Инсон турли чегаралар қуради, аммо санъат сарҳад билмайди: ғарбу шарқда ҳам, шимолу жанубда ҳам у инсон ҳаёти манзараларини намойиш этаверади. Санъатнинг мантиқи ҳам чегарасиздир. Ушбу анжуман турли минтақалар маданиятининг кўрки бўлиб, инсонни покланишга чақиради, эзгуликка руҳлантиради, баракали фаолиятга чорлайди деб умид қиламан.

Тангри таоло меҳр нурини ёғдирган озод Ўзбекистонга — меҳр-муҳаббат диёрига хуш келибсиз, азиз дўстлар! Сиз театр саҳнаси санъаткорларини, жаҳон саҳнасида қадимдан ўз мавқеига эга бўлган софдил, санъатсевар халқимиз номидан чин кўнгилдан муборакбод этаман!

Анжуманингиз қутлуғ бўлсин!

Эҳтиром билан,
Ўзбекистон Республикаси
Президенти
Ислом КАРИМОВ.

«ТУРКИСТОН» САРОЙИДА ХАЛҚАРО ФЕСТИВАЛНИНГ ОЧИЛИШИ

23 ОКТЯБРЬ мустақил Ўзбекистонимиз саҳифасига Шарқ ва Ғарб театрлари намояндаларини Тошкентга — Халқаро театр фестивалига чорлаган кун сифатида ёзилади. Ана шундай йирик Халқаро театр анжуманини ўтказиш ғоясини Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов, Республика ҳукумати маъқуллаган эди. Унинг ташкилотчилари — Ўзбекистон Республикаси маданият ишлари вазирлиги, Ўзбекистон театр арбоблари уюшмаси бўлиб, Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Ўзбекистон Республикасидаги доимий ваколатхонаси уларни қўллаб-қувватлади.

Дарҳақиқат «Театр: Шарқ — Ғарб» Халқаро фестивалининг очилиши тантанавор тус олди. Шаҳримиз марказидаги гўзал кошона — «Туркистон» саройи ушбу Халқаро театр фестивалига хорижий эллардан келган қадрли меҳмонлар, театр санъати ишқибозлари билан тўлди. Меҳмонларни мезбонлар ўзбекона расм-русумлар билан, миллий рақсларни ва ўйинларни кўрсатиш билан қаршиладилар. Очиқ театр майдонида бири-биридан ранг-баранг ва мароқли томошалар кўрсатилди. Бу ерга ташриф буюрган ҳар бир киши санъатнинг оҳанграбо кучини яна бир бор ҳис этди. Кейин эса «Туркистон» саройида Халқаро фестивалнинг тантанали очилищ маросими бўлди. Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовнинг «Театр: Шарқ — Ғарб» Халқаро фестивали қатнашчиларига йўллаган табрикномасини Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари Муҳаммаджон Қорабоев ўқиб эшиттирди.

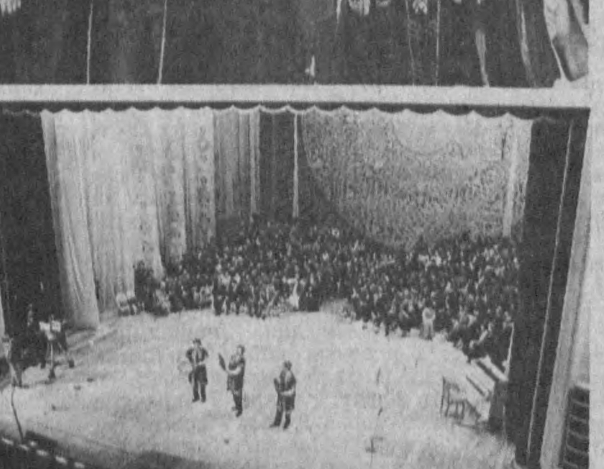

Ҳа, мустақил давлатимиз биринчи марта турли мамлакатлардан ташриф буюрган театр арбобларининг Халқаро учрашуви масканига айланди. У зўр муваффақият билан давом этмоқда.

СУРАТЛАРДА: «Туркистон» саройида Халқаро театр фестивали очилишидан лавҳалар.

Виктор Багаев суратлари.

● «Театр: Шарқ — Ғарб» Халқаро фестивалига бағишланган бошқа материалларни газетанинг учинчи саҳифасида ўқийсиз.

* *Обуна—94*

ТАРҒИБОТЧИЛАР ЭЪТИБОРДА БЎЛАДИ

● «Тошкент оқшоми» газетасига обуна бўлиш мавсуми қизғин давом этмоқда. Бу борада Акмал Икромов туманида қилинаётган ишлар хусусида туман ҳокимининг ўринбосари Ҳадича Отаматова билан суҳбатлашдик.

— Ҳадича Саломовна, «Оқшом» газетасининг бу йилги обуна мавсуми туманда қандай ўтади?

— Аввалambor шуни айтишим лозимки, «Оқшом» барча ҳамшаҳарларимиз қатори бизнинг ҳам севимли нашримиз. Уни ўқиб шаҳардаги барча воқеа-ҳодисалар, янгиликлардан воқиф бўлиш билан бирга қизиқарли мақолаларни мутолаа қилиб ҳордиқ чиқариш мумкин. Шундай экан, туманимиздаги барча корхона, муассаса ва ташкилотларни «Тошкент оқшоми» газетасига пул ўтказиш йўли билан ёки нақд пулга имкони борича ёзилишларига эришамиз. Кўп йиллик меҳнат фаолиятига эга бўлган ҳамда илғор ишчи-хизматчилар рағбатлантириш йўллари билан ўша ташкилот ҳисобидан газетага обуна этилишига ҳам жиддий эътибор қаратилади.

— Бу борада муайян тадбирлар ўтказиладими?

— Биз ҳам обуна мавсумида қўлни қовуштириб ўтирмаймиз. Энг биринчи ёки энг кўп обуна бўлган корхона ва ташкилотларга мукофотлар таъсис этиш ниятларимиз бор. Бундан ташқари энг яхши тарғибот ишлари, обуначилар сафини кўпайтиришга эришган тарғиботчилар ҳам эътиборимиздан четда қолмайди. Ўзингизга маълумки, туманимиз ўз ҳудудида маҳаллаларнинг кўплиги билан бошқа туманлардан фарқ қилади. Улардаги кам таъминланган ёки намунали оилаларга бепул обуна қилиш имкониятларини қидириб топамиз. Тумандаги мавжуд 50 та маҳалланинг ҳар бирида ўртача ўнтадан киши газетага обуна бўлса бу 500 обуначи деган гап. Корхона, ташкилот, соғлиқни сақлаш муассасалари, халқ таълими, спорт каби соҳалар билан бирга туман бўйича умумий ҳисобда бир ярим минг киши обуна бўлишига умид бор.

Абдумалик
АБДУРАҲМОНОВ
суҳбатлашди.

«ОҚШОМ»НИНГ ЎЗ ЎРНИ БОР

ҲАФТАНИНГ ҳар беш кунида хат ва нашрлар тарқатувчи амакининг йўлини пойлаб, «Тошкент оқшоми»ни кутамиз. Чунки «Оқшом» нафақат бизнинг, балки маҳалламиз болажонларининг ҳам севимли газетасига айланган. Айниқса «Оқшом»нинг «Назокат», «Одобнома» ва «Дам олиш оқшомида» саҳифалари газета юзини кўрган кун оиламизда қўлма-қўл бўлиб кетади.

Бизнинг хонадонда «Тошкент оқшоми»нинг ўз ўрни бор. Кечки овқатдан сўнг барчамиз йиғилиб, кундалик газетада эълон қилинган қизиқарли мақолаларни, эл севган санъаткорлар, фидойи кишилар билан уюштирилган ажойиб суҳбатларни ўқиб муҳокама қиламиз. Шу боис 1994 йил учун ҳам «Тошкент оқшоми»га обуна бўлишга қарор қилдик.

Кеча укаларим билан йиғган жамғармамизни ҳисобласак, 11 минг сўм бўлибди. Қолганини дадам қўшадиган бўлдилар.

Шундай қилиб келаси йили «Тошкент оқшоми» яна уйимизга ташриф буюради.

Нозима ОРИПОВА,
310-мактаб ўқувчиси.

ҚАДРЛИ МУХЛИСЛАР!

БУГУН Сиз «Тошкент оқшоми» газетасига 1994 йил учун обуна борасида пойтахтимизнинг Акмал Икромов туманида қилинаётган ишлардан огоҳ бўлдингиз. Бинобарин, ушбу туманда ҳам газетамизнинг кўплаб муштарийлари бор. Шундай экан, ўйлаймизки, 1994 йилда ҳам «Оқшом» мухлислари сафи янада кенгаяди. Бунинг учун шу ишга мутасадди бўлган ташкилотлар шу кунларда фаоллик кўрсатиб обунани расмийлаштириш ишларида фидойилик кўрсатишлари керак.

310-мактаб ўқувчиси Нозима Орипова ўз оиласи мисолида таъкидлаб ўтганидек, ҳозирги пайтда тадбиркор оилаларимизнинг кўпчилигида йиғган ўз жамғармалари бор. Шу боисдан биз «Оқшом»ни севган ва ардоқлаган оилалар ўз жамғармаларидан унинг обунаси учун керакли бўлган маблағни ажратиб яна келаси йили газета ўз оилаларининг энг яқин маслаҳатгўйи бўлиб қолиши учун газетага ёзиладилар деб умид қиламиз. Чунки шу кунларда обунани расмийлаштирган ҳар бир муштарийимиз учун 1994 йилнинг 1 январидан бошлаб «Оқшом» уларнинг хонадонига ўзи кириб боради. Гапимизни мухтасар этиб, газетанинг келгуси йилда ҳам ҳафтасига беш марта чиқишини айтиб ўтмоқчимиз. Унга шу кунларда нафақат Тошкентда, балки республикамизнинг турли шаҳар ва қишлоқларидаги алоқа бўлимларида ҳеч чеклашларсиз обуна бўлиш мумкин. Обуна баҳоси эса қуйидагича:

● БИР ОЙГА — 1885 СУМ
● УЧ ОЙГА — 5655 СУМ
● ОЛТИ ОЙГА — 11.310 СУМ
● БИР ЙИЛГА — 22.620 СУМ.

«Тошкент оқшоми»нинг индекси 64690.

«Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисига сайловлар тўғрисида»ги Қонун лойиҳаси—муҳокамада

Юксак баҳога лойиқ

ҚОНУНЛАРНИ яратиш махсус билим, қонунчилик ҳужжатларини ифодалаш ва шакллантириш санъатининг маълум кўникмаларига эга бўлишни талаб этади. Самарали қонун тайёрлаш фан учун кашфиёт билан тенг. Илмий асосга эга бўлган қонунгина муваффақиятли чиқиши мумкин. Шу нуқтаи назардан «Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисига сайловлар тўғрисида»ги Қонун лойиҳаси юқори баҳога лойиқдир. Қонуннинг аниқ ва мантиқий тузилиши фуқароларга уни яхши ўрганиш ва ундан фойдаланиш имконини беради. Яъни норматив-ҳуқуқий тавсияномаларнинг ташкилий жойлашуви янги қабул қилинаётган Қонуннинг самарадорлигини оширади ва унга умрбоқийлик бахш этади.

Мазкур Қонун олдингиларидан ҳам шакли, ҳам мазмуни жиҳатидан тубдан фарқ қилади. Масалан, лойиҳанинг 8-моддасининг иккинчи абзацида сайлов участкалари ташкил этиладиган ташкилотлар санаб ўтилган. Сайлов кампанияси даврида бизда бўлган бир воқеа ҳеч эсимдан чиқмайди. Депутатликка сайланаётган номзод даволаш муассасаси раҳбари бўлиб, у даволанаётган беморлар овоз беришларини талаб қилган. У ўзича ҳақ. Беморлар унинг сайлов участкаси ҳудудида эди. Шунинг учун у бу ерда даволанаётган фуқароларнинг овоз бериш ҳуқуқидан фойдаланиши мумкин эди. Бироқ олдинги Қонунда бу қоида кўрсатилмаган. Шунинг учун сайлов комиссияси буни тартиб бузилиши деб ҳисоблаган. Бу нуқсон янги Қонунда бартараф этилганлиги қувончли.

Лойиҳанинг умумий тузилиши ҳам маъқул. Бобларга лотинча, моддаларга арабча тартиб рақамлари қўйилиши қонуншунослар қонунчилик қоидалари ва усулларидан фойдаланганликларидан далолат беради. Бу ҳам лойиҳанинг барқарорлигини таъминлайдиган шартлардандир.

«Сайловларни ташкил этиш» деб номланган 3-бобда сайловларни ташкил этиш, 9-модданинг охирги абзаци ҳақида ўйлаб кўриш керак. Мисол учун мухолифлардан у ёки бу депутатликка номзод овозга қўйиладиган бўлса, бошқа депутатларни сайлаш учун ажратиладиган жой бепул бўлмаслиги керак. Шундай таассурот туғиладики, қонуншунос ҳақиқий курашни ва фуқаролар овози учун курашга кетадиган сарф-харажатларни кўз олдига келтиролмайди ҳам. Эҳтимол бошқа томондан бу тенг ҳуқуқ беришнинг ўзидир.

Лойиҳанинг тўртинчи ва бешинчи бобларига тўхталмоқчиман. Бу бобларда сайловларда иштирок этиш учун ҳужжатлар топшириш, шунингдек рўйхатдан ўтиш муддатлари менимча камлик қилади. «Ишончли вакил» тўғрисидаги 26-моддага аниқлик киритиб, улар асосий иш жойларидан ўз жамоат бурчларини бажариш учун 3 соатгача озод этиладилар, деб ёзиш керак. Шу нарса сир эмаски, депутатликка сайланаётган шахсни ишончли вакил кузатиб юради. Бу қонунда белгилаб қўйилса, ишончли вакил учун кафолат бўлур эди.

«Такрорий овоз бериш» (45-модда) ва «Такрорий сайловлар» (46-модда) ҳақидаги моддаларнинг Қонун лойиҳасига киритилганлиги муҳим аҳамиятга эга. Айтайлик, уч ёки тўрт нафар депутатликка номзодлар тенг овоз олган бўлсалар, бундай ҳолларда такрорий овоз бериш зарур бўлиб қолади. Яна бир нарсани айтиб ўтиш керакки, лойиҳанинг 49-моддаси ҳуқуқий қоидаларни ифодалайди. Шунинг учун бу модда «Якуний қоидалар» бобига киритилмаслиги лозим.

Людмила БОЙКО,

Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси И. Мўминов номидаги фалсафа ва ҳуқуқ институти давлат ҳуқуқи назарияси ва қиёсий ҳуқуқшунослик бўлими катта илмий ходими, ҳуқуқшунослик фанлари номзоди.

Ўзбекистон—мустақил давлат

ЮРТ МАНФААТИНИ ЎЙЛАБ

ЎЗБЕКИСТОН тарихида биринчи марта давлатимизнинг раҳбари Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош ассамблеясининг сессиясида сўзга чиқди. Бу чиқишнинг диққатга сазовор томонлари кўп. Лекин мен бир нарсага эътиборни тортишни истар эдим. У ҳам бўлса шундан иборатки, И. А. Каримов республикамиз қандай қилиб бўҳрон вазиятидан чиқаётганини сўзлаб берди, халқимиз маъқуллаган беш тамойил сиёсатини тўла изоҳлаб берди. Шунга эътибор берайликки, БМТ 48-сессияси қатнашчилари бу фикрларни ниҳоятда катта эътибор ва диққат билан эшитдилар. Шундай қилиб бизнинг республикамиз ўз тарихий тажрибаси ва ўзига хос фикри, руҳияти асосида Президент И. А. Каримов бошчилигида ишлаб чиққан иқтисодий тангликдан чиқиш режаси жаҳоннинг энг нуфузли ташкилоти синовидан ўтиб, умуминсоний ҳужжатга айланди. Бу фикримиз яна шу воқеалар билан тасдиқланадики, ҳозирги пайтда қатор Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлиги таркибидаги давлатлар раҳбарлари зимдан, аста-секин Ўзбекистоннинг беш тамойилини ўз кундалик ишлари амалиётига киритмоқдалар.

Бу нарсалар бизнинг миллий давлатимиз халқаро миқёсда ва МДҲ доирасида қанчалик обрў қозониб, ўз мавқеини мустаҳкамлаб олаётганидан далолат беради.

Шундай экан, энди янада дадилроқ, янада шиддатлироқ ва тўла ишонч билан ишлашга кенг йўл очилди. Бу хулоса шубҳасиздир. Эндиликда орамизда иккиланувчилар, «ўйинчилар», шубҳаланувчилар, қулай пайтни пойловчилар учун ўрин ва жой қолмасин.

И. А. Каримовнинг халқ депутатлари Сирдарё вилоят Кенгаши сессиясида сўзлаган нутқини ўқир эканман, худди ана шу фикрлар миямга келди. Афсуски, мустақиллик тушунчасини биз ҳали-ҳалигача тўла тушуниб етганимиз йўқ. Биз ҳали ўтмишдаги одат, қоида ва кўникмаларнинг асиримиз. Ана шу сабабли элимиз-юртимиз, халқимиз қўлга киритган ва унинг олдида улкан истиқболлар очаётган мустақилликни ҳам собиқ Ўзбекистон ССР Асосий қонунида хўжакўрсинга ёзилган «суверен республика» тушунчасидек қабул қилаётганлар орамизда йўқ эмас. Мустақилликни ана шундай тушунувчилар ва шунга қараб эскичасига иш юритадиганлар ҳозирги пайтда оёғимизга кишан бўлиб, республикамиз ривожланишини сустлаштирмоқдалар.

Президент И. А. Каримовнинг Сирдарёдаги нутқи бизнинг тараққиётимиз йўлида янги босқични белгилади, деб биламан. Юртбошимиз кейинги тўрт йил ичида мамлакатимизда тинчлик, осойишталикни таъмин этиб, вазиятнинг барқарорлашишига эришди. Энди босқичма-босқич олға боришимизни тезлатиш даври келди.

Биз ўтмишда раҳбарлардан кўпдан-кўп танқидий сўзлар ва турли панд-насиҳатлар эшитавериб, чарчаганмиз. Лекин, И. А. Каримовнинг нутқи бошдан-оёқ, эл-юрт, халқ манфаатини кўзлаш руҳи билан суғорилган. «Дўст ачитиб гапиради» дейдилар халқда. И. А. Каримов сирдарёликларнинг ана шундай дўсти сифатида улар билан ишчанлик вазиятида сўзлашди.

Бу нутқ фақат сирдарёликлар учунгина мўлжалланган ва белгиланган нутқ эмас. Бу — бутун давлатимизга, халқимизга, каттаю кичикка, раҳбару оддий меҳнатчига қаратиб айтилган мурожаатдир.

Қўчқор ХОНАЗАРОВ,
фалсафа фанлари доктори, профессор, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган фан арбоби.

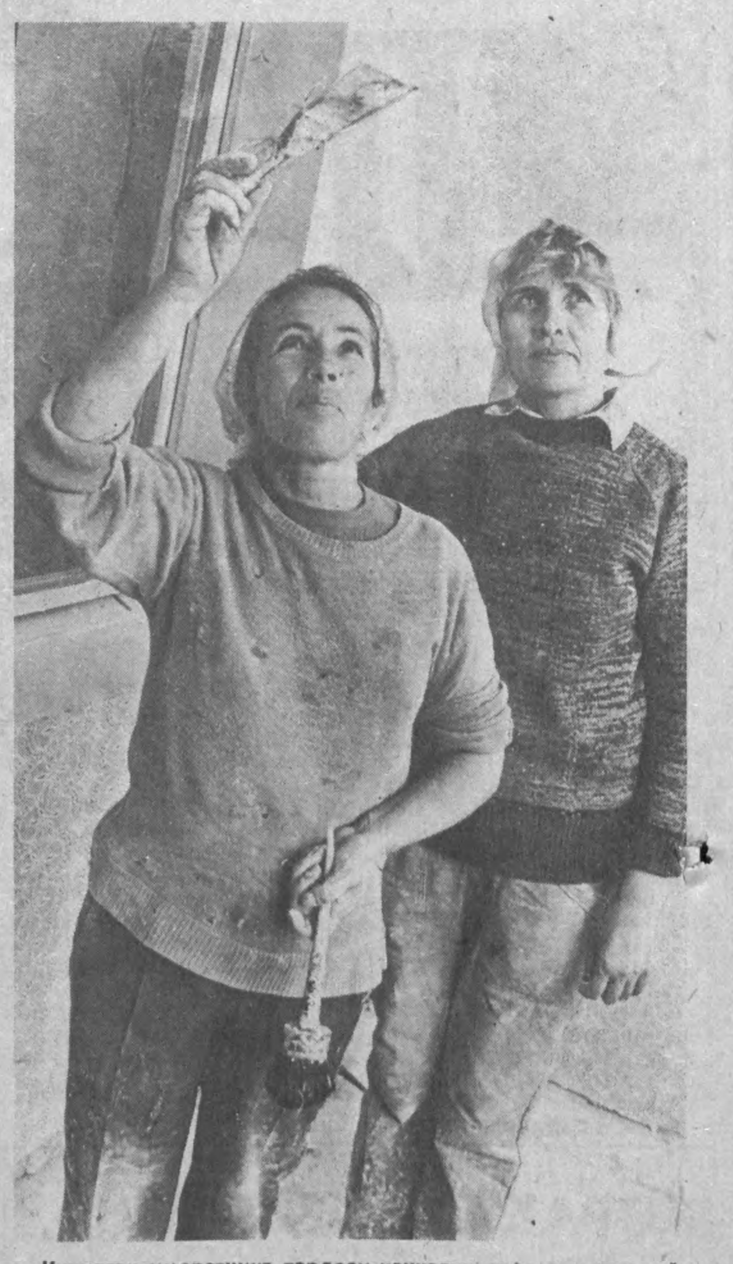

Қурилган иморатнинг пардози қанчалик сифатли чиқса, уйга кўчиб кирган хонадон эгаларининг ҳам қувончи шунчалик чексиз бўлади. Бунинг учун пардозловчи ишчилар ўз ишига сидқидилдан ёндошишлари керак. 1-уйсозлик комбинатининг 3-пардозлаш ишлари бошқармасида бир неча йиллардан бери ишлаб келаётган Галина Федулова ҳамда Галина Ивановалар ана шундай қўли гул ишчилардан. Айни пайтда улар шаҳримиздаги 36 хонадонли уйларнинг бирида пардозлаш ишларини олиб боришмоқда.

СУРАТДА: Галина Федулова ва Галина Ивановалар.

Виктор Багаев сурати.

ХДП: одамлар орасида

ИНОҚЛИК БОР ЖОЙДА

КЕЙИНГИ пайтларда Ўзбекистон Халқ демократик партияси Марказий Кенгаши котиблари ҳамда Марказий Кенгаш аъзоларининг меҳнат жамоалари, бошланғич партия ташкилотлари, маҳаллалар аҳли ва барча фуқаролар орасида бўлиши, улар билан ошкора мулоқот ўтказиши одат тусига кириб қолди. Бу учрашувларда одамлар ўзларини қизиқтирган ва тўлқинлантирган саволларга жавоб олиш билан бирга, Халқ демократик партиясининг нуфузини тобора чуқурроқ англамоқдалар.

Яқинда ана шундай тадбир, яъни Ўзбекистон халқ демократик партияси Марказий Кенгаши аъзоси, Тошкент шаҳар кенгашининг иккинчи котиби Виктор Петрович Медведев билан Чилонзор тумани партия ташкилотлари фаолларининг учрашуви бўлиб ўтди. Туман ҳокимлигининг катта мажлислар залида ошкора суҳбат тарзида ўтказилган мазкур учрашувда шаҳар кенгашининг иккинчи котиби тўпланганларга республикамиздаги ҳозирги ижтимоий-сиёсий вазиятнинг баъзи хусусиятлари ҳамда Ўзбекистон Халқ демократик партияси қуйи ташкилотларининг шу кунлардаги долзарб вазифалари ҳақида гапирди.

— Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлиги аъзолари ўртасида муайян жипслашув юз бераётган, рубль зонасига кирувчи республикалар сафи кенгаяётган бўлса-да, — деди В. П. Медведев, — озиқ-овқат, энергия манбалари, ёнилғи-мойлаш материаллари нархлари муттасил оширилаётганлиги оқибатида пул қадрсизланиб, Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлиги мамлакатларида турмуш оғирлашиб бораётганлигининг гувоҳи бўлмоқдамиз. Бунинг натижасида республикамиздаги бир қатор корхоналар ғоят мураккаб вазиятда ишлаяпти. Айниқса, Россия билан ишлаб чиқариши боғлиқ корхоналарга моддий-техника манбалари етказиб берилишида узилишлар бўлаяпти. Ана шундай қийинчиликлар бўлишига қарамай, ҳалигача бирорта корхона тўхтаб қолган эмас. Аксинча, тадбиркорлик ва ишбилармонлик билан иш юритилмоқда. Бу шубҳасиз республикамизда вазият бошқа минтақаларга қараганда тинч ва осойишта эканлиги, барқарорлик самарасидир.

Мустақил Республикамизнинг раҳбарияти, шахсан Президентимиз И. А. Каримов мамлакатимизда ижтимоий-сиёсий вазиятнинг барқарорлиги йўлида, уни тобора мустаҳкамлаш учун ҳамма чора-тадбирларни кўраяпти. Сиз билан биз, яъни партия фаоллари республика раҳбариятининг аҳолини ижтимоий ҳимоялашга доир изчил қадамлари ва кўрсатмаларини қўллаб-қувватлаш учун бундан бўён ҳам бор куч-ғайратларимизни аямаслигимиз лозим. Хусусан, партия ташкилотлари ва уларнинг фаоллари нарх-наво кўп жиҳатдан Ўзбекистонга боғлиқ бўлмаган тарзда мажбуран оширилаётганлигини, Президент ва ҳукумат бунинг халқ турмуш даражасига салбий таъсирини юмшатишга, кишиларни ижтимоий ҳимоялаш чора-тадбирларини олдиндан кўришга ҳаракат қилаётганлигини, асосий юк давлат бюджети ҳиссасига тушаётганлигини аҳолига чуқурроқ тушунтиришлари керак. Бугунги кунда партия ташкилотларининг бундан муҳим вазифаси бўлмаслиги даркор. Ҳаммамизнинг диққат-эътиборимиз халқ осойишталиги ҳамда иноқлигини сақлаб қолишга қаратилмоғи зарур. Чунки, иноқлик бор жойда файз-барака, ҳурмат бўлади, осойишталик таъминланади. Партия ташкилотлари аҳолининг ҳозирги меъёрий турмуш даражасини сақлаб қолиш ҳамда аста-секинлик билан уни ўнглай боришга қаратилган Президент Фармонлари ва ҳукумат қарорларининг сўзсиз бажарилишини таъминлаш юзасидан маҳаллалар фаоллари, ҳокимият органлари билан амалий ҳамкорлик қилиш, кишиларга бевосита ижтимоий кўмак бериш йўл-йўриқларини муттасил излашлари лозим. Бу борада партия фаоллари ўз фаолиятларига Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовнинг Олий Кенгаш XIII сессиясида Ўзбекистон иқтисодий сиёсатининг устувор йўналишлари ҳақида ҳамда Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош ассамблеясида сўзлаган нутқларида, қолаверса юртбошимизнинг «Ўзбекистон — бозор муносабатларига ўтишнинг ўзига хос йўли» рисоласида баён этилган фикрларни дастур қилиб олишлари зарур. Партия фаолларининг ҳар бир чиқиши Президентимиз таъкидлаганидек, ишончли ва даъваткор бўлмоғи шарт. Тинчлик ва осойишталигимизни барқарорлаштириш, мустақиллигимизни мустаҳкамлаш учун ҳаммамиз бир ёқадан бош чиқариб, қатъият ва ишонч билан ишлашимиз лозим.

Учрашувда Чилонзор тумани партия кенгашининг биринчи котиби Ҳусниддин Эшонхўжаев туман партия ташкилотига уюшган 80 дан ортиқ бошланғич, ҳудудий ва цех партия ташкилотлари сафидаги 2200 нафарга яқин ХДП аъзолари республикамиздаги ижтимоий-сиёсий аҳволни барқарорлаштириш учун барча ижобий чора-тадбирларни кўражагини таъкидлади.

Учрашувдаги ошкора суҳбат тўпланганларда катта таассурот қолдирди. Улар ана шундай мулоқотни маҳаллаларда, ишлаб чиқариш корхоналари ва муассасаларда ҳам тез-тез ўтказилиб турилишини таклиф этдилар.

Худойназар ҒОИЙБОВ.

Ҳуқуқшунос хизматингизда

Т. НАЗАРОВА: Мен ҳомиладорлигим туфайли ишга киролмаяпман. Қаерга мурожаат қилсам бўлади?

ЖАВОБ: Алоҳида иш билан таъминлаш тўғрисидаги қонуннинг 36 Прим моддасига биноан ишсиз ҳомиладор аёллар (ҳомиладорлик 28 ҳафтадан ошмаган бўлса) иш билан таъминлаш давлат хизмати (меҳнат биржаси) томонидан умумий асосда иш қидирувчи шахс сифатида рўйхатга олинадилар. Иш билан таъминлаш давлат хизмати ўн кун ичида уларга иш топиб беролмаса у ҳолда уларга ишсизлик мақоми берилади.

Ишсизлик мақоми борлигидан қатъи назар, ҳомиладор аёлларга Ўзбекистон Республикасида белгиланган энг кам ойлик иш ҳақи миқдорида 12 ой мобайнида 26 календарь ҳафтадан ошмаган муддатга ишсизлик нафақаси тўланади. Демак, сиз ҳам шундай имтиёздан фойдаланишингиз мумкин.

* * *

С. ҚОСИМОВ: Икки нафар ўғлим бор. Улар уйли-жойли бўлишган. Кексайиб қолган бўлишимга қарамай бир-икки йилдан бери умуман хабар олмай қўйишди. Фарзандларимдан моддий ёрдам талаб қилишим мумкинми?

ЖАВОБ: Ҳа, мумкин. Бундай тартиб Никоҳ ва оила тўғрисидаги қонунда кўрсатилган. Фарзандлардан нафақа пули ундириш учун сиз турар жойингиздаги туман халқ судига даъво аризаси билан мурожаат қилишингиз зарур. Аризага илова қилиб турар жой ва соғлиғингиз ҳақида маълумотнома қўшилади. Суд сиз келтирган сабабларни кўриб чиқиб, нафақа ундириш миқдорини аниқлаб, тегишли қарор қабул қилади.

Абдужалил ҲАСАНОВ.

Халқ таълими тизимларида

Она тилига муҳаббат

ШАҲРИМИЗДАГИ корхоналар, ташкилотлар ва муассасаларда Давлат тили ҳақидаги Қонун қабул қилинганлигининг 4 йиллиги муносабати билан шу санага бағишланган кеча, тадбирлар ўтказилди. Шундай тадбирлардан бири Мирзо Улуғбек туманидаги Музайяна Алавия номидаги 148-мактабда бўлиб ўтди.

Ушбу тадбир мактаб ўқувчилари томонидан Ўзбекистон Республикаси давлат мадҳиясини ижро этиш билан бошланди. Сўнгра мактаб ўқувчилари томонидан давлат тилида ижро этилган истиқлол, Ватан, она тилига бағишланган шеър, қўшиқ, мусиқа ва миллий рақслар йиғилганларда катта таассурот қолдирди.

Шаҳар халқ таълими бош бошқармаси ҳамда Мирзо Улуғбек тумани халқ таълими бўлими билан ҳамкорликда «Тил — бебаҳо хазина» деб номланган бу тадбирнинг ушбу мактабда ўтказилиши бежиз эмас.

Мазкур илм масканида Давлат тили тўғрисидаги Қонунни турмушга жорий этишда анча ибратли ишлар қилинган. Ушбу мактаб аралаш тилли бўлиб, дарслар ўзбек ҳамда рус тилларида олиб борилади. Мактабда ўзбек тили дарслари ижодий, яъни бошқотирма, мўъжизасиз мўъжизалар каби қизиқарли шаклларда олиб борилмоқдаки, бу ўқувчиларнинг сўзлашув тилини эркин ўзлаштириб олишларига катта имкон бермоқда.

Мактаб педагогика жамоаси ўқувчиларга ўзбек тилини чуқур ва пухта ўргатиш учун дарсдан сўнгги олиб бориладиган машғулотларининг ҳам қизиқарли ва мазмунли ўтишига эришиб келяптилар. Бу ерда ўзбек синфлари учун «Ёш адабиётчилар», рус синфлари учун «Ўзбек тилини ўрганамиз», рус забонли ўқитувчилар учун эса «Ўзбек тилида гаплашамиз» тўгараклари фаолият кўрсатаяпти. Мактабда ҳафтанинг пайшанба куни ўзбек тили куни деб эълон қилинган, Иш юритиш ўзбек тилида олиб бориляпти. Рус забонли ўқувчи ва ўқитувчилар ҳам ўзбек тилида бемалол гаплаша олади.

Ўзбек синфларида миллий қадриятларни ўрганишга бағишланган хилма-хил кеча, конференциялар ўтказилиб келинмоқда. Мактабда Аҳмад Яссавий, Баҳоуддин Нақшбандга бағишланган кечалар ўтказилди.

Яна бир ибратли томони шундаки, ушбу мактаб қошида рус забонли маҳалла аҳли учун ўзбек тилини ўргатиш тўгараги ишлаб турибди. Ҳафтанинг бир куни маҳалла куни деб белгиланган.

— Ушбу тадбирнинг ўтказилишига қизғин ҳозирлик кўрдик, — дейди мактаб директори Ғиёс ака Афзалов. — Жумладан, ўзбек синфларида классик шоирлар ижоди юзасидан ғазалхонлик кўриги, давлат тилига бағишланган олимпиада, иншо, баёнлар кўриги ўтказилди. Мактабнинг ҳар бир синфида давлат тилига бағишланган рефератлар танлови, альбом тайёрлаш, шеър ва ашулалар ижро этиш кўриги бўлиб ўтди. Танловда ғолиб чиққан иқтидорли ёшлар шу санага бағишланган бадиий қисм дастурини ижро этишди. Деворий газеталар кўрик-танловини ўтказдик. Мактабимизда бўлиб ўтаётган бошқа тадбирлар, кечалар ҳам она тилимизга бўлган муҳаббат ва қизиқишни янада кучайтиришга қаратилган. Масалан, бу тадбирларда рус забонли ўқувчилар ҳам фаол иштирок этиб, ўзларининг давлат тилини қай даражада ўзлаштираётганликларини намойиш этишмоқда. Бугунги тадбирда ҳам рус забонли ўқувчилар кенг дастур намойиш этишди, давлат тилида.

Давлат тилига бағишланган тадбирда Ўзбекистон Республикаси Вазирлар маҳкамаси ҳузуридаги давлат тили комиссия аъзоси, Ўзбекистон халқ ёзувчиси Иброҳим Раҳим, шу комиссия аъзоси, Республика Атамашунослик қўмитаси раиси муовини, атамашунос олим Ҳабибулло Бектемировлар сўзга чиқиб, мазкур Қонуннинг миллий истиқлол мафкурасини яратишдаги аҳамияти ҳамда давлат тили комиссиясининг олиб бораётган ишлари ҳақида сўзлаб бердилар.

Йиғилишда шунингдек, Тошкент шаҳар халқ таълими бош бошқармасининг бошлиғи Ҳ. Қ. Йўлдошев, Ўзбекистон Педагогика фанлари илмий-тадқиқот институти ўзбек тили кабинети мудири Р. А. Йўлдошев, Мирзо Улуғбек тумани халқ таълими бўлими муовини М. Х. Аҳмадхўжаевалар сўзга чиқиб, халқ таълими, маориф муассасаларида Давлат тили ҳақидаги Қонунни амалга ошириш борасидаги ишлар ва айрим муаммолар ҳақида тўхталиб ўтдилар.

Республикамиз Давлат тили ҳақидаги Қонун қабул қилинганлигининг 4 йиллигига бағишланган шундай қизиқарли тадбирлар шаҳримиздаги 4, 6, 29, 82, 84, 110, 200, 219, 220 241, 243, 248, 249, 254, 258-мактабларда ҳам бўлиб ўтди.

Ҳусан ИБРОҲИМОВ.

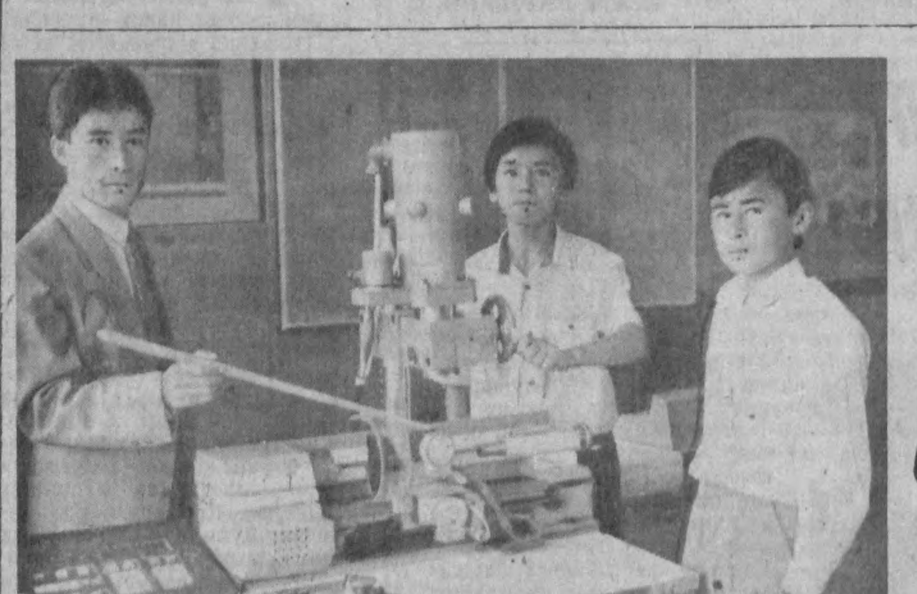

Ҳунар масканларида

БУ ЕРДА САМОЛЁТСОЗЛАР ТАЙЁРЛАНАДИ

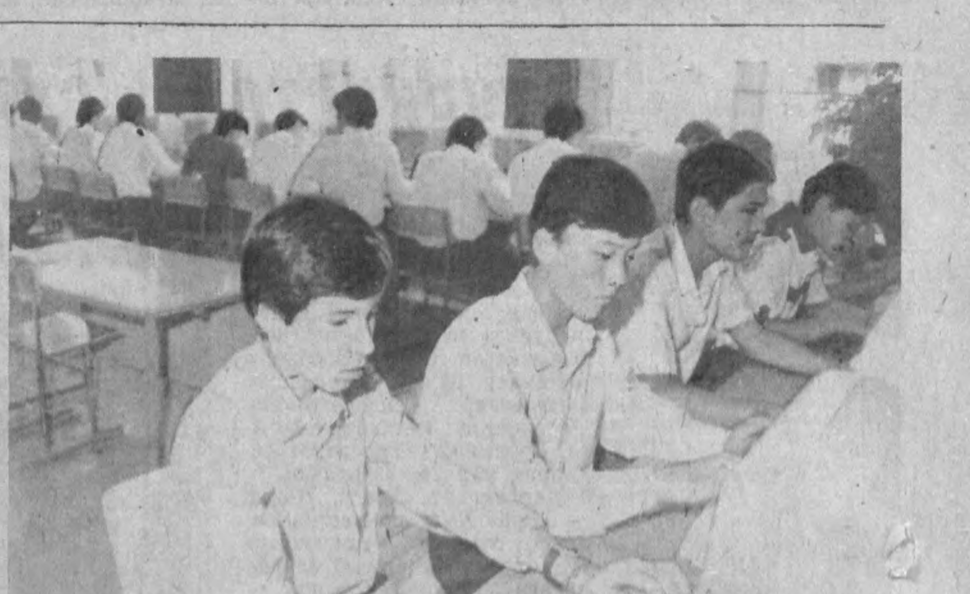

● Ҳозирги янгича шароитда ишлашга ўтаётган корхоналарнинг юқори малакали мутахассисларга бўлган талаби уларни тайёрлаш тизимини ўзгартиришни тақозо қилмоқда. Тошкент авиация-техника лицейи республикамиздаги энг катта корхоналардан бири—Чкалов номидаги авиация ишлаб чиқариш бирлашмасига мураккаб касблар бўйича ишчи ва мутахассисларни етказиб бермоқда. Лицей директори Қобил Йўлдошев билан бўлган суҳбатимиз билим даргоҳида олиб борилаётган таълим-тарбия ишлари ва ўзгаришлар ҳақида бўлди.

— ЎТГАН ўқув йилининг бошида 33-ўрта ҳунар-техника билим юрти лицейга айлантирилгач ўқув юрти моддий-техника базаси мустаҳкамланди,—деди Қобил Охунович.—Оталиқ ташкилоти—Чкалов номидаги авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси томонидан берилаётган катта ёрдам туфайли рақамли дастур билан бошқариладиган дастгоҳлар ўқув устахонаси, компьютерлар билан жиҳозланган электр техникаси лабораторияси, ўлчов асбоблари хонаси, шунингдек бошқа кўплаб қулайликлар яратилди. Муҳандис ўқитувчилар малакасини ошириш бўйича ҳам қатор ишлар қилинди. Шунингдек, ўқувчиларни муттасил ўқув режалари асосида ўқитиш тажрибаси ўтказилди. Эндиликда биз учиш аппаратларини йиғувчи чилангар, кенг тармоқли дастгоҳчи, рақамли дастур билан бошқариладиган дастгоҳлар оператори, электр газ пайвандчи каби мураккаб ишчи касблари билан бирга дастгоҳ ва автоматик йўналишларда материалларга ишлов бериш мутахассислиги бўйича техник-технологларни ҳам тайёрлашни бошлаб юбордик.

— Лицейга ўқувчиларни қабул қилиш тартиби қандай?

— Шуни алоҳида айтиб ўтиш зарурки, бу ердаги ўқув муддати ўқувчиларнинг таълим савияси ҳамда уларнинг хоҳишига қараб 6 ойдан 4 йилгача давом этади. Гуруҳларга 9-синфни яхши баҳоларга битирган йигит-қизлар танлов асосида қабул қилинадилар. Ўқиш янги педагогик жараён асосида ташкил этилиб, икки поғонада узлуксиз касб таълимини эгаллашга мўлжалланган. Биринчи поғонадаги ўқишни муваффақиятли тугатганлар иккинчи поғонада 1 йилу 10 ой давомида ўрта махсус, яъни техникум ҳажмида билим олиш имкониятига эга бўладилар. Бу жараённинг афзаллиги шундаки, ўқувчилар ишчи ҳунари ҳамда техник-технолог мутахассислиги бўйича кўникмаларни узлуксиз бирбири билан боғлиқ ҳолда эгаллашади. Ўтказилган тажрибалар шуни кўрсатмоқдаки, лицейимизга танлов асосида қабул қилинган, иқтидорли ва техникага қизиқувчи ёшлар албатта техника тараққиётини замонавий талабларига жавоб берувчи малакали мутахассис бўлиб етишадилар. Ўзгаришлардан яна бири шундаки, мазкур ўқув йилида 60 нафар ўқувчини тест синовлари асосида қабул қилдик. Йилдан-йилга гуруҳларни кўпайтириб боришни мўлжаллаб турибмиз. Асосий эътибор маҳаллий миллат вакилларидан мутахассислар етиштиришга қаратилмоқда. Шу мақсадда дарсликлар, ўқув дастурларини ўзбек тилида яратишга ҳаракат қиляпмиз. Айни пайтда билим даргоҳида касб сирларини маҳорат билан эгаллаган ёшлар Чкалов номидаги авиация ишлаб чиқариш бирлашмасининг цехларида, шунингдек шаҳримиздаги бошқа кўплаб корхоналарда меҳнат қилишяпти.

— Ҳозирги бозор иқтисодиёти шароитида ўқувчиларни ижтимоий муҳофаза қилишга қандай аҳамият беряляпти?

— Бу борада оталиқ корхонамизнинг амалга ошираётган ишларини алоҳида айтиб ўтиш зарур. Ҳар бир ўқувчи икки маҳал иссиқ овқат ва кийим-кечаклар билан бепул таъминланган. Уларнинг амалий машғулотлари давридаги иш ҳақи илгари 50 фоиз бўлса эндиликда юз фоизгача тўланяпти. Бизда ўқувчилар касаба уюшмаси бўлиб, у бирлашма касаба уюшмаси таркибига киради. Йил давомида ўқувчилар бирлашманинг «Саломатлик», «Кристал» пансионатларида даволаниб, ҳордиқ чиқарадилар.

— Лицейда ўқишдан ташқари турли тадбирлар ҳам ташкил этиладими?

— Албатта. Мазкур ўқув йили бошлангандан сўнг бир ҳафта давомида ўтказилган учрашувлар, мушоиралар, мунозарали кечалар лицейга қабул қилинган болаларнинг бир-бирлари билан иноқлашиб янада яқинлашиб кетишларида катта омил бўлди, деб ўйлайман. Ҳафталик давомида спорт мусобақалари, «Менинг Ўзбекистоним» деб номланган расмлар кўргазмаси, куз фаслидаги тўкин-сочинликни ўзида мужассам этган гуллар ва мевалар кўргазмаси, шаҳримизнинг диққатга сазовор жойларига уюштирилган саёҳат, миллий урф-одатларимиз, давлат рамзлари ҳақида ташкил этилган оғзаки журналлар шулар жумласидандир. Бундай тадбирларни уюшқоқлик билан ўтказишда олий тоифадаги муаллимлардан Михаил Грачёв, Галина Понявина, 1-тоифадаги ишлаб чиқариш усталаридан Эргаш Нурматов, Асил Тожибоев, Вячеслав Костельковларнинг қўшаётган ҳиссаси айниқса каттадир. Бир сўз билан айтганда, мустақил республикамиз тараққиётига хизмат қиладиган малакали мутахассислар зарур экан, жамоамиз бу вазифани сидқидилдан бажаришга астойдил ҳаракат қилади.

Суҳбатдош Саъдулла ШОДИЕВ.

● СУРАТЛАРДА: лицей ҳаётидан лавҳалар акс эттирилган.

В. Сагов суратлари.

ХАЙРЛИ АНЪАНА

НИЗОМИЙ номли Тошкент Давлат педагогика институтида тез-тез қизиқарли учрашувлар, кечалар ўтказилиб туради. Бундай анъанавий тадбирларга институт ректорати, касаба уюшмаси ва Ёшлар Иттифоқи доимо бош-қош.

Куни кеча институт ҳовлисидаги ошхонада кўп йиллар институтда ишлаб ўз қалб қўрини ёшларимизга бериб, ҳозир кексалик гаштини сураётган устоз муаллимлар, меҳнат ва уруш фахрийлари, профессор ўқитувчилар ҳамда фаол ёшларнинг анъанавий учрашув кечаси бўлиб ўтди.

Кечани Низомий номли Тошкент Давлат педагогика институти ректори Комил Юсупов очди.

Миллий қадриятларимиз, урф-одатларимизга бағишланган учрашувда психология кафедраси мудири, профессор Муҳаммад Давлетшин, меҳнат фахрийси, профессор Нафиса Қодирова, бошланғич таълим услубиёти факультети ўқитувчиси, профессор Ойшахон Тўраева, профессор С. Афонина, талабалардан Баҳодир Мирзоолимов, Дилмурод Шерқўзиев, байналмилалчи жангчи Шамсиддин Остонов ва бошқалар ўз фикр-мулоҳазаларини билдиришди.

Республикамиз тараққиётида ёшларнинг муносиб ўрин тутиши, шу боис уларнинг ўқиши ва тарбиясига катта аҳамият бериш кераклиги ҳақида фикр-мулоҳазалар билдирилди.

Қизиқарли ўтган учрашувда Толибжон Бадинов ижросида янграган мумтоз қўшиқлар барчага манзур бўлди.

Эркин ЭСИРГАДИЕВ.

Адабиет ва санъат

Тошкентда «Театр: Шарқ ва Ғарб» Халқаро фестивали давом этмоқда

* Сўз—мезбонларга

ЖАҲОНГА ЙЎЛ ОЧАДИ

Ёқуб АҲМЕДОВ, халқ артисти, Ҳамза номидаги ўзбек Давлат академик драма театри директори:

— «Театр: Шарқ ва Ғарб» халқаро фестивали жуда катта анжуман. Шарқ санъаткорлари илк маротаба Ғарбнинг театр маданияти билан учрашади, илк маротаба ўзбек драматургияси бутун жаҳон оғзига тушади. Жамоамизга катта эътибор кўрсатилиб, В. Шекспирнинг «Кориолан» спектакли билан анжуманнинг очилгани биз учун ҳам фахр, ҳам юксак масъулиятдир. Айниқса, миллий театр саҳнасида ғарб асарининг қўйилаётганини ҳамкасбларимиз қандай баҳолашаркин? Ижодий жамоамизнинг барча санъаткорлари, таниқли актёрлар Зикир Муҳаммаджонов, Теша Мўминов ва Яйра Абдуллаевадан тортиб умидли ёш артистларимиз катта ҳаяжон билан саҳнага чиқди.

Театр доимо халқнинг муқаддас бир даргоҳи бўлиб қолган. Томошабинлар бу ерга келишиб кўнгилларига таскин ва ором олиб қайтганлар. Ва бундан кейин ҳам шундай бўлиб қолади.

* Сўз—меҳмонларга

«ШАҲРИНГИЗДА ИСТЕЪДОДЛАР КЎП»

ТОШКЕНТДА ўзининг кўлами ва ижодий қамрови жиҳатидан дунё аҳамиятига молик «Театр: Шарқ ва Ғарб» халқаро фестивали республикамизда илк маротаба ўтказилаётган катта анжумандир. У театр санъати ва маданиятини кенг тарғиб қилиб қолмасдан, унинг намояндаларини бирлаштиради, республикамизнинг дунё маданияти ривожида ўз ўрни ва ролини белгилаб олишда катта хизмат қилиши шак-шубҳасиз.

Халқаро фестивалда қатнашаётганлар орасида Япония, Германия, Италия, Буюк Британия, Франция, Греция, Таиланд, Миср, Ҳиндистон, Жанубий Корея, Руминия, Финляндия, Югославия, Туркия, Швеция, Гонконг ва Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлигидаги мамлакатлар бор.

Биз германиялик режиссёр ва журналист Курт Топфа билан суҳбатлашдик. У Лондон, Мюнхен, Берлин ва бошқа шаҳарларда ўтказилган йирик анжуманлар ва дастурлар раҳбари ва ташкилотчиси, Қўғирчоқ театрларига оид бир нечта тўпламлар муаллифи К. Топфа биз билан бўлган мусоҳабада шундай деди:

— Шарқнинг энг гўзал диёри Тошкентда бундай халқаро анжуманнинг ўтказилиши мени жуда қувонтирмоқда. Ўзим «Унима» қўғирчоқ театри халқаро ташкилотининг аъзосиман ва шу ташкилотнинг Германиядаги шўъбасини бошқараман. Мени бир мутахассис сифатида бу ерга таклиф қилишгандан ғоят хурсанд бўлдим. Ва дарҳол Нью-Йорк билан боғланиб, фестивалнинг дастури билан танишиб чиқдим. Мана, кўриб турганингиздек серқуёш Ўзбекистондаман.

«Илҳом» театр-студиясининг учта спектаклида қатнашдим. Ва Ҳамза номидаги ўзбек Давлат академик драма театрининг «Кориолан» спектакли билан танишдим. Ўзбек театр санъати жуда катта ютуқларга эришган. Замонавий ва истеъдодли актёрларга эга. Саҳна асарлари ҳам турли миллат драматургларинику.

Ишончим комил. Тошкентда ўтказиладиган «Театр: Шарқ ва Ғарб» халқаро фестивали бутун Европа бўйлаб катта шов-шувга сабаб бўлади. Мустақил Ўзбекистоннинг театр санъати дунё саҳнасига дадил қадамлар билан бормоқда.

Мирза РАҲИМ ёзиб олди.

ДАСТЛАБКИ ТАНИШУВЛАР

АНЖУМАНГА 18 кишидан иборат Халқаро фестивалларнинг директорлари таклиф қилинган. Улар орасида Қуддус халқаро театр фестивали директори Омри Нитзан, Польшанинг халқаро «Контакт» театр фестивали директори Кристина Мейонер, бадиий раҳбари Анна Блашак; Австриядан Дунай халқаро театр фестивали директори Беата Шульц, Таиланддан менежер «Трансазия Лимитед» журналининг бош нашири жаноб Куку Уберой, Голландиядан Лимбург халқаро театр фестивали директори Жан Ванден Берг, Япониядан Токио халқаро фестивали директори Мишико Аёки, Япон миллий театри режиссёри Хирика Ватанабе, Бельгиядан Фламан халқаро театри фестивали директори Фри Лейзенлар бор. Шунингдек, Санкт-Петербургдан Лев Додин, Литвадан Донатас Банионис, Москвадан Армен Жигарханян, Александр Абдулов, Наталья Крамова, Олег Ефремов, Гонконгдан Фай Члунг, япон танқидчиси Отори, бразилиялик танқидчи Роберто Мольта ҳам қатнашмоқдалар.

«РЕЗОЛЮ» ЖАМОАСИ

ГОНКОНГНИНГ «Резолю» театри ижодий жамоаси 24 октябрь куни «Илҳом» театр-студиясининг кўркамгина саҳнасида ўзининг «Осмонўпар бинодаги икки одобли хизматкор» спектаклини намойиш этди. Бу саҳна асарида Гонконгнинг замонавий ҳаёти ва кўп сонли хизматчиларнинг кичик бинода ишлаши кўрсатилади. Асар марказида шахс ва манқуртнинг кучли кураши ётади. Бу кураш эркак ва аёл, бошлиқ ва ходим, ўқитувчи ва ўқувчи муносабатларида яққол кўринади. Ўсиш-улғайиш бор экан ҳаёт давом этаверади. Ва ўзаро муносабатлар ҳам ўзгариб бораверади. Пьесада драматик кучланишларни сўзлар ва суҳбатлар эмас, балки рақс мазмуни, пантомима, шарқ кураши ва махсус ҳаракат ва белгилар ифода этади.

«Резолю» театр труппасига бадиий раҳбарлари Шарқда таълим олиб, Ғарбда малака оширган Хо Йинг-Фунг ва Тонг Шувин томонидан асос солинган.

«СУКУТ ТЕАТРИ»

НЕМИС-япон ҳамкорлигидаги «Сукут театри» бугунги кунда ғарбнинг машҳур ижодий жамоаларидан ҳисобланади.

Драматург Шога Ота бошқараётган театрни ҳақиқатан ҳам шахс, шахс эркинлиги муаммосини ёритувчи театр десак муболаға қилмаган бўламиз.

— Инсон оддий ҳақиқатни тушуниб етиши лозим, — дейди Ш. Ота. — Биз бу қисқагина умр бўйлаб йўлга чиққан саёҳатчилармиз. Ҳамма ўз ҳолича эркин бўлиши керак. Биз туғилиш ва ўлим оралиғида шамолда учиб юрган баргლармиз, хазонлармиз. Буни бирон бир дақиқа ёддан чиқармаслик зарур.

Драматург Шога Отанинг ўзи бутун дунёга бир дона трилогияси — «Ер станцияси», «Сув станцияси», «Шамол станцияси» пьесалари билан танилди.

«Шамол» — бу драма эмас, фалсафий ҳаёт ва инсоний муносабатлар мажмуаси.

Спектакль 29, 30, 31 октябрь кунлари Рус ёш томошабинлар театри биносида томошабинлар ҳукмига ҳавола этилади.

Мурод ТЎЙЧИЕВ.

ҲАМЗА театри Халқаро фестивалда «Кориолан» томошаси билан иштирок этмоқда.

СУРАТДА: Ўзбекистон халқ артисти Теша Мўминов Кориолан ролида.

Германиядаги «Догмунд» операси театри ҳам Тошкентга ташриф буюрди.

СУРАТДА: театрнинг фестиваль спектаклидан бир кўриниш.

ЯНГИ МАВСУМ ОЧИЛДИ

ЎЗБЕКИСТОН киносининг янги мавсуми иқтидорли режиссёр, сўнгги пайтларда ўзининг қизиқарли фильмлари билан томошабинлар қалбидан ўрин олган ғайратли ижодкор Исамат Эргашев томонидан драматург Шароф Бошбеков сценарийси асосида суратга олинган янги «Шариф ва Маъруф» деб номланган бадиий фильм премьерасини намойиш этиш билан очилди. Республика «Киночилар уйи»да ўтказилган кечада томошабинлар мазкур фильм ижодкорлари билан учрашдилар. Унда режиссёр Исамат Эргашев фильмни олиш жараёни ҳақида гапирди. Шундан сўнг намойиш қилинган, кулгули ҳажвий кўринишларга бой фильмни томошабинлар зўр мамнуният билан кутиб олишди.

Кино мавсумининг очилишига бағишланган кечада Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Шаҳбоз Низомиддинов ва фарзандлари Моҳинур ва Шоҳруҳлар ҳамда «Тошкент» вокал гуруҳининг тайёрлаган концерт дастурини ҳам томоша қилдилар. Шу кунги тадбирдан бу ерга йиғилган санъат ихлосмандлари мириқиб ҳордиқ чиқардилар.

Назира СОДИҚОВА.

* Қорақалпоғистонда Тошкент шаҳри маданияти кунлари олдидан

ҚАРДОШЛИК БАЙРАМИ

ЯНА бир неча кунлардан кейин Қорақалпоғистон Республикасининг пойтахти Нукус шаҳри ўз бағрини Тошкент шаҳри маданияти кунлари қатнашчиларига кенг очади. Бу ерда азалдан бир-бирига қардош, қариндош халқнинг дўстлик байрами бошланади. Маданият кунлари давомида мушоиралар мушоираларга уланади, Ватанни, дўстликни улуғловчи қўшиқлар самоларни тўлдиради, Ўзбек «Тановари» қорақалпоқ халқининг «Дембермеси»га уланади.

Шу муносабат билан бугун қорақалпоғистонлик бир гуруҳ ижодкорларнинг шеър ва ҳикояларини эътиборингизга ҳавола қилмоқдамиз. Бундан кейин ҳам қардош халқнинг турмуши, маданияти, санъати ва ниҳоят адабиёти, дўстлик ришталари ҳақида туркум материаллар бериб борамиз.

ЎЗБЕК ва қорақалпоқ адибларининг яқинлиги йиллар синовида тобланган. Улар учрашди дегунча ижодий баҳслар авжга минади.

СУРАТДА: машҳур қорақалпоқ адиби Тўлепберган Қаипбергенов (чапда) ва машҳур қорақалпоқ шоири Ибройим Юсупов (ўнгда) таниқли шоира Зулфия билан ижодий суҳбатда.

Содиқ Маҳкамов сурати.

НУКУС

Аббос ДОБИЛОВ

Асло сув тегмаган биёбон эди,
Атрофи қум тепа, чанг-тўзон эди,
Кулбалари кўҳна бир қўрғон эди,
Қутлуғ тарих боши Нукус шаҳридир.

Қардошлардан олди битмас
ёрдамлар,
Олға тўғри ташлар тетик қадамлар.
Кулбалардан келди не-не одамлар,
Шаҳарнинг энг ёши Нукус шаҳридир.

Той, ғунонлар ўсиб, тулпор от бўлди,
Қорабаирларим хоназот бўлди,
Меҳнату жанг билан гул, ҳаёт бўлди,
Йўлнинг негиз тоши Нукус шаҳридир.

Юлдуз кўзлар... Элнинг баланд
қалъаси.
Оқ саройдир биноларин ҳаммаси.
Доимо қўл чўзар Тошкент оғаси, —
Яқин қон-қардоши Нукус шаҳридир.

Улуғ юртимиз бор — доим мардона,
Қудратли Ватан бор — меҳрибон она.
Урганчу Самарқанд, олис Фарғона —
Йўлларда йўлдоши—Нукус шаҳридир.

Одамзод осмонни гузар этмоқда,
Пўлат йўлга кун оғмайин етмоқда.
Пўлат шунқорлари йўлчи кутмоқда...
Шаҳарнинг энг ёши Нукус шаҳридир!

ЧОПОНИМ

Содиқ НУРИМБЕТОВ

Бирин ўзбек дўстим тўйимда ёпди,
Бирни қозоқ дўстим уйида ёпди.
Бугун қардошларим қардошин топди,
Икки халқдан эсдалик: бу чопоним.

Бири қозоқчадир, бири ўзбекча,
Иккови ҳам бир-биридан бўлакча.
Ҳайрон қолар одам қараганича,
Ҳақиқатдан гўзаллик бу чопоним.

Бирини тикибди Тошкент чевари,
Бири қозоқ гўзалининг ҳунари.
Дўстликнинг ўзидай чаман гуллари,
Дўстларимдан менга ҳурмат —
чопоним.

Сени кийсам, ким берди,
деб сўрашар,
Таърифингни сўздан сўзга улашар.
Мени қутлаб, ўзлари ҳам қувнашар,
Кийсам ярашади зийнат чопоним.

Дўстларим билар фақат қадрини
дўстнинг,
Ярқирайди гулдай астаринг, устинг.
Ўзбек, қозоқ тотув ўсган бу юртнинг
Юрагидай кўринасан, чопоним.

Икковингни икки элим келтирди,
Олтмишимда совға қилиб топширди.
Дўстлик — қўшиғимда авжим
оширди,
Бу дўстликдан нишонасан чопоним.

Мирзағали ДАРИБОЕВ

МЕН СЕВАМАН

Мен севаман жўш урган
Амунинг сувларини.
Бағрида сузиб юрган.
Ўрдак, оққувларини.
Баҳор билан кўкарган,
Қирғоқларни севаман.
Қирғоқда қад кўтарган
Гулбоғларни севаман.
Мен севаман юрту эл,
Гўзал Нукус шаҳримни,
Тоза ҳаво, салқин ел,
Гулдай очар бағримни.

Барча ишлайди куйлаб,
Кўчаларда қайнар иш,
Бугун шаҳримиз бўйлаб
Бошланди ариқ қазиш.
Дўстларим билан бугун
Мен ҳам ариқ қазийин,
Мен ҳам келажак учун
Бир кўчат ўтқазайин.
Мен севаман шаҳримни,
Жўш урган сувларини.
Ва шўх Аму шаҳримнинг
Ўрдак, оққувларини.

Қармис ДЎСАНОВ

БИР ҒУНЧА

Боланикда одам гўё бир
ғунча,
Ошиқади гул бўлиб
очилгунча.
Очилганда яйраб,
қувонади у
Ўйлайди: умримдан
қолдийкин қанча?
Мен-чи дердим: дўстим,
ўйлама бунча,
Халқнинг қанча суйса —
яшайсан шунча!

Олписбой СУЛТОНОВ.

ЙЎЛБАРС

(ҲИКОЯ)

ЙЎЛБАРСНИ болалик пайтларимдан бошлаб биламан. Уни беш ёшга тўлган кунимда акамнинг ҳамкасблари — чегарачилар совға қилишганди.

Ит жуда чиройли эди. Дастлабки кунлари йўлбарс қулоқларини диккайтириб менга қараганида, юрагим уриб дарров ойимнинг олдига чопар эдим. Йўқ, кейин бир-биримизга ўрганиб кетдик. Йўлбарс секин-секин мендан сира ажралмайдиган бўлди. У жуда итоаткор ит эди. Агар устига миниб олсам ҳам, сира хафа бўлмас эди. Бу юввош яхши итни чегарачилар қандай қилиб менга беришди экан деб ҳайрон қолар эдим.

Бунинг сабабини акам тушунтириб берди. Йўлбарс энди ҳарбий хизматга яроқсиз бўлиб қолибди. Узоқдаги нарсаларни тезда илғай олмайдиган бўлиб қолибди.

Йўлбарс менга жуда меҳрибон эди. Ўйнаб юрган жойимда, кийимларимни эсимдан чиқариб қолдирсам, у уйга кўтариб келарди.

Бир куни қўшнимиз Саша билан талашиб қолдим.

— Бизнинг акамиз майор, — деб мақтанди Саша, — унинг икки пистолети бор. Бирини ишга олиб кетади. Иккинчиси уйда туради.

— Ёлғон, — дедим мен, — менинг акам ҳам капитан. Пистолети битта, сира ёнидан қўймайди.

— Иккита пистолет майорларда бўлади, — деди Саша мени енгмоқчи бўлиб.

— Бўлмаган гап. Уставда бунақа ёзилмаган, — дедим мен худди уставни ўқиган одамдай.

— Ишонмасанг ҳозир обкелиб кўрсатаман, — деганча Саша уйга чопиб кетди. Бир маҳал у келди. Камарга осилган пистолет ғилофини кўрсатиб;

— Энди ишондингми? — деди.

Ғилофнинг ичида пистолет йўқлигига ишондим.

— Бўш-ку! Қани битта кўрай ичини.

Кўриш учун интилгандим. Саша мени итариб юборди. Шунақаям жаҳлим чиқди-ки! Ёқалашиб кетдим. У мени йиқитиб, устимга ўтириб олди. Бир маҳал Саша вой-войлаганча уйига кириб кетди. Билсам, менга ёрдамга келган Йўлбарс экан.

Кузда биринчи синфга ўқишга бордим. Онам кундузи медпунктда бўлади. Йўлбарс уйда бир ўзи қола бошлади.

Бир куни эрталаб мактабга кетаётсам, қўшнимиз Собирнинг онаси ойимга ўз товуқлари ва Йўлбарс ҳақида бир нималарни айтаётганини эшитиб қолдим. Афтидан, Йўлбарс уларнинг товуқларини қувлаганга ўхшайди.

Шу куни дарсда ўтиргандек бўлмадим. Нуқул Йўлбарс хаёлимга тушаверди. Сўнгги қўнғироқ чалиниши билан уйга қараб чопдим. Келсам Йўлбарс йўқ. Боғни қидириб чиқдим, йўқ.

Ўзимиз қармоқ ташлаб балиқ тутадиган кўл эсимга тушиб қолди. Доимо, Йўлбарс ҳам биз билан шу ерда ўтирарди. Балки ўша ёққа ўтганмикан? Кўл бўйига келдим. Қарасам, дарахтга бир нарса осилиб ётибди. Йўлбарс!!! Дарҳол бўйнидаги арқонни ечиб юбордим. Лекин у ўлиб қолганди.

Бу ярамас ишни Собирнинг дадаси қилганини билдим. Овулда ундан бошқа ҳамма Йўлбарсни яхши кўрарди.

Кечқурун акам келди. У бўлган воқеани эшитиб, қаттиқ хафа бўлди.

— Майли, — юпатди у, — сенга яна бир ит келтириб бераман. Яхшисидан.

Барибир... Барибир, Йўлбарс бошқа эди...

Келажагимиз— мактабда

Устоз ва шогирд қўлланмаси

МАЪЛУМКИ, кейинги пайтда республикамизда иқтидорли ўқувчилар тарбиясига катта эътибор берилмоқда. Жумладан, ҳукумат қарорларига кўра фан олимпиадалари ғолибларига катта имтиёзлар белгиланди. Унинг меваси ўлароқ информатикадан бўлиб ўтган олимпиадаларда Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлиги мамлакатлари ичида вакилларимиз бир неча бор ғолиб бўлдилар.

Шуни ҳам таъкидлаб ўтиш жоизки, иқтидорли муаллим, Ўзбекистон халқ маорифи аълочиси Т. Азларовнинг бир неча иқтидорли шогирдлари ҳам шулар қаторига кирадн. Муаллимнинг шогирдларидан бири, ўрта мактабнинг 11-синф ўқувчиси Шоҳрўз Ашуров ҳам Ҳамдўстлик мамлакатлари ўртасида ўтказилган бир неча олимпиадада ғолиб бўлган. Яқинда устоз ва шогирднинг муаллифлигида ўзбек тилида биринчи марта мактаб ва ўрта ўқув юртлари ўқитувчилари учун услубий қўлланманинг биринчи қисми нашрдан чиқарилди. Қўлланмадан туман, вилоят, республика, собиқ иттифоқ ва МДҲ олимпиадаларида кейинги олти йил ичида кўп учраётган масалалар ўрин олган. Масалаларни ечиш ғоялари ва дастур кўринишидаги ечимлари келтирилган. Бу масалалар мактаб ўқувчиларини бўлғуси олимпиадаларга тайёрлашда муаллимларга жуда асқотади. Мазкур қўлланма «Шуъла» компьютер техникасини тарғиб ва тадбиқ этиш маркази молиявий иштироки ва буюртмасига биноан нашр этилди.

Бахтиёр КАРИМОВ.

Ўқувчи— ҳамширалар

КЕЙИНГИ йилларда бу билим масканида таълимни давр руҳига мос тарзда ривожлантириш йўлида қатор ибратли маърифий тадбирлар кўрилди. Тошкентдаги 249-ўрта мактаб педагогик жамоаси самарали изланиб, ўқувчилар билимга бўлган қизиқиш ва қобилиятларини улар истаги асосида ихтисослашган дарслар бўйича уюштиришга эришилди.

Юқори синф ўқувчиларининг фойдали касб-ҳунарларга бўлган интилишлари ҳам инобатга олинди. Шу асосда кимё-биологик машғулотлар олиб боришга қаратилган махсус синфлар очилди.

Бундай янгилик Собир Раҳимов туман халқ таълими бўлими томонидан қўллаб-қувватланди. 2-Тошкент давлат тиббиёт институти профессор-ўқитувчилар жамоаси бу борада хайрихоҳлик кўрсатди. Олий ўқув юрти билан мактаб ўртасида шартнома тузилди. Ана шу битимга мувофиқ билим даргоҳида ёш ҳамшираларни ўқитиб тайёрлаш йўлга қўйилди.

Бўлажак шифокорларда тиббиётга бўлган қизиқиш ва майлни ўстиришга қаратилган таълимий жараёнда олий ўқув юрти ўқитувчилари фаоллик кўрсатмоқдалар. Институт мактаб ўқувчилари учун назарий-амалий ўқув негизи бўлиб хизмат қилмоқда.

Билим даргоҳининг ёш ҳамширалар тайёрлаш борасидаги бир йиллик фаолияти кутилган натижани берди. Олтмишга яқин ўқувчи янги ихтисосликка берилиб, қунт ва сабот билан билим ва малака ҳосил қилди. Шулардан бир неча нафарига Тошкентдаги 34-поликлиникада ишлаш учун йўлланма берилди.

Ваҳоб ВАЛИЕВ.

ИНСОНЛАРНИНГ турли-туман фаолияти кейинги йилларда атроф-муҳитнинг бетўхтов ифлосланишига ва унинг асрлар давомида таркиб топган мувозанати бузилишига олиб келмоқда. Бинобарин сайёрамизнинг умумий муҳитга салбий таъсир кўрсатувчи омилларидан бири ва ашаддийси ҳавода карбон гази, сув буғлари ва бошқа газларнинг ортиқча йиғилишидир. XIX асрдан бошлаб ер юзида ўрмонзорларни кўплаб кесилиши ва саноат марказларининг барпо этилиши натижасида ҳавода карбон газининг тўпланиши сезиларли даражада ошиб борди. Кейинги 200 йил давомида унинг миқдори 25 фоизга ошди. Бунинг кўрқинчли оқибати шундан иборатки, Америка Қўшма Штатлари миллий фанлар академиясининг ҳисоблашига кўра 2000 йилга келиб ҳаводаги карбон гази миқдори 2—3 баробар кўпайиши мумкин экан. Инсонларнинг кейинги ўн йиллар давомидаги техноген фаолияти туфайли осмону фалакда нафақат карбон гази, балки бошқа газларнинг миқдори ошиб бормоқда. Масалан, метан миқдори йил сайин 1,2 — 1,5 фоизга ўсяпти. Хозирги кунда унинг миқдори саноат тараққий этмаган асрга нисбатан 60 фоизга кўпайган. Бинобарин, ҳавода у шолипояларнинг кўпайишидан, қорамоллар сонининг ошишидан биомассаларнинг ёниши, нефть, газ ва кўмир қазиб олишда ушлаб қолинмаган метанлар ҳисобига ошиб бормоқда.

Ҳосилдор майдонларда азот ўғитларининг кўплаб ишлатилиши ва органик моддаларнинг ёниш жараёнлари туфайли ҳавода азот оксиди ҳам ортиқча йиғилиб, ҳар йили 0,3 фоизга ортиб бормоқда. Ҳисоблашлар шуни кўрсатмоқдаки, осмону фалакда карбон газининг 100 йил ичида икки баробар кўпайиши Ер сатҳи ҳароратининг 2,5-4,5 даражага ошишига сабаб бўлади. Бу ҳолат 2100 йилда содир бўлиши ҳам тахмин қилинмоқда. 1904—1983 йиллар давомида ер сатҳи ҳарорати ўрта ҳисобда 100 йилда 0,55 даражага ошган. Бу илиқлик турли минтақаларда турлича бўлиши мумкин. Аввало совуқ шимолий зоналарда ҳарорат 10 даражага кўтарилади ва музлар эрийди, экватор минтақаларида эса

Табиат—ҳаёт чашмаси

УММОНЛАР НЕГА КЎТАРИЛМОҚДА?

сув буғланиши зўраяди. Уммонларда тўфон ва офатли сув тўлқинларининг пайдо бўлиш оралиғи қисқаради ва сон жиҳатдан кўпаяди.

Ҳавода карбон гази миқдорининг ошиши ва иқлим илишининг энг салбий оқибати — дунё уммонларида сув сатҳининг кўтарилишидир. Маълумотларга кўра Ер куррасининг 30 дан 50 фоизга қадар халқи дунё уммонлари қирғоғига яқин жойларда яшайди. Бундан ташқари бу жойларда улкан саноат корхоналари, йўллар, денгиз шўр сувини чучук сувга айлантирувчи ускуналар, атом ва электр станциялари, қишлоқ хўжалик экинзорлари жойлашган. Яна бу минтақада кўпчилик маъданлар, нефть, газ конлари қарор топган. Бу ҳалокатни олдиндан башорат қилиш ва 25—40 йилдан сўнг уммон сув сатҳи кўтарилиши қирғоқ зоналарини ўзлаштиришни узоқни кўрган ҳолатда бажариш, борларини ҳозирданоқ муҳофаза қилиш чораларини кўриш кераклигини тақозо этмоқда.

Уммон ва денгиз сув сатҳи нима учун кўтарилади, у нега қуруқликка босиб киради, деган саволнинг туғилиши табиийдир. Иқлим илишининг таъсири натижасида энг аввало уммон сувларининг устки қатламида кенгайиш пайдо бўлиб, унинг ҳажми ошади. Ҳисоблаб аниқлашларга кўра иқлимнинг сайёра бўйлаб 4 даражага ошиши умуман сув сатҳининг 1 метрга кўратилишига сабаб бўлар экан. Бундан ташқари иқлимнинг 2,5 даража илиши эса қуруқликда буғланиш ва сув оқимларини ошириб, ичимлик суви ҳар йилига 440 куб километрга қисқарар экан. Бу ўз навбатида 20 йил давомида уммон сатҳини 20 сантиметрга кўтаради, деган гап.

Ҳозирги кунда аниқ ўлчовли кузатишларга қараганда ҳам уммон сатҳи ҳар йили 1,5 миллиметрга кўтарилаётир. Шундай қилиб, кейинги 100 йил давомида бу миқдор 10—15 сантиметрга етди ва унинг 5 сантиметри сув усти қатламининг термик кенгайиши ҳисобига содир бўлган. Агар охирги музлик (музланиш) даври бундан 17 минг йил илгари содир бўлган бўлса иқлимнинг сўнгги даврларидаги илиши ўша музлик қалқонларининг парчаланишига олиб келди. Бундан 25 миллион йил олдин пайдо бўлган Антарктида ва 5 миллион йил олдин ҳосил бўлган Гренландия музликлари бундан мустаснодир. Шундай қилиб, бундан 17—10 минг йил муқаддам бошланган қуруқлик музликларининг эриши уммон сатҳини қарийб 100 метрга оширди ва бундан 6—5 минг йил муқаддам уммон сатҳи ҳозирги кундаги ҳолатини эгаллади. Лекин аниқ ўлчовлар билан уммон сатҳининг кўтарилишини кузатишлар охирги йилларда бу тезлик кучаяётгани, уммонларни қуруқликка босиб киришининг яна ҳам фаоллашишидан дарак бермоқда.

Карбон ва бошқа газларнинг ҳавода ортиқча тўпланиши давом этаверса уммон сатҳи ҳозиргига қараганда 2000 йилда 17 сантиметр, 2050 йилда 117, 2100 йилда эса 345 сантиметрга кўтарилиши мумкин. Бунинг устига уммонлар сатҳининг кўтарилиши ўз навбатида узундан-узоқ қирғоқларнинг ювилишига олиб келади ва оқибатда қуруқлик аста-секин чекинишга мажбур бўлади. Бунинг учун ҳозирданоқ осмону фалакка кўтарилаётган газлар миқдорини кескин қисқартириш технологиясини ўйлаб топиш лозим. Агар ҳозирги кунда тўпланган ва тўпланаётган карбон газини йўқотмасак, у бизларни йўқотади, деган эди француз олими Баттон. Шундай экан сайёравий ҳалокатнинг олдини олиш ҳар биримизнинг жонажон вазифамизга айланмоғи зарур.

Мирмажид ЗОКИРОВ,
геология-минерология фанлари доктори, Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган геолог.

Бизнинг теграмизда ёнаётган куз
Қайси бир ошиқнинг сўнган юраги.
Нўъмон Муҳаммаджонов сурати.

Билиб қўйган яхши

БИР ҲАРФЛИ ШАҲАРЧА

ФРАНЦИЯНИНГ шимолида аҳолиси бор-йўғи 100 кишидан ошадиган шаҳарча бор. Унинг бу қадар кичкиналиги майлику-я лекин унинг номи жуда антиқа: «И» деб ўқиладиган биргина игрек (лотинча у) ҳарфидан иборат.

Шаҳарча бошлиғининг фикрича, унинг номи шу аҳоли пункти ёнидан ўтувчи кўчанинг «игрек» ҳарфини эслатувчи айланиши кўринишидан олинган экан.

Бошлиқ ҳам бўш қолди дегунча дунё харитасидан ўз шаҳрига ўхшаш бир ҳарф билан аталувчи бошқа шаҳарчаларни қидиргани-қидирган. Лекин ҳозир ўз шаҳарчаси бу борада ягона бўлиб турибди.

ЯКШАНБАДАН БОШЛАНИБ

РУМИНИЯДА чиқадиган «Магазин» газетаси ўз ўқувчиларини қуйидаги қизиқ бир маълумот билан таништирди. Уни қарангки, 1978 йил якшанба куни билан бошланиб, якшанба куни билан тугабди.

Асримизнинг 1905, 1911, 1933, 1939, 1950, 1961, 1967 йиллари бошланиши ҳам, охирги куни ҳам якшанбага тўғри келган.

1989 йил ҳам шу тартибга амал қилинди. Минг йилликнинг охиригача яна 1995 йилда ҳам 1 январь ва 31 декабрь кунлари якшанбага тўғри келаркан.

Акбар АЛИЕВ.

Ҳар тўғрида

ФРАНЦИЯ. Клементина энди 9 ойлик бўлган бўлсада ўзининг эмаклаётган тенгдошларидан фарқли равишда тренер қўлида ва цирк понисининг устида муаллақ тура олади.

Бунинг ўзига хос сири ҳам бор. Гап шундаки, Клементина ўз гуруҳи билан бир неча юз йиллардан бери кўчма цирк услубида томоша кўрсатиб келаётган франциялик цирк усталари оиласида туғилган.

СУРАТДА: Клементинанинг оғзида сўрғичу ўзи устози қўлида муаллақ турибди.

РАТА—ТАСС сурати.

РОСТОВ вилоятидаги Азов денгизи соҳилида жойлашган «Биринчи май» жамоа хўжалиги балиқчилари осётр, лешч, судак, чехон каби балиқларни тутишда устаси фаранг бўлиб кетганлар. Бироқ ҳозир ҳамма Дон ва Азовда экологик вазиятнинг бузилиб кетгани, зудлик билан амалга оширилиши лозим бўлган чора-тадбирлар ҳақида гапирмоқда. Балиқчилар эса омадга умид боғлаб уйқусиз тунлар, муздек сув ва маиший етишмовчиликларини енгган ҳолда ўз касбларини ардоқламоқдалар.

СУРАТДА: «Биринчи май» жамоа хўжалиги балиқчиларининг ови бароридан келди.

В. Матицин (РАТА—ТАСС) сурати.

ЎЗБЕКИСТОН Мустақилликка эришгандан кейингина биз юртимизнинг кўп минг йилларни қамраб олган мураккаб ва шарофатли тарихини холисона, бировларнинг қошу қовоғига қарамай ўрганиш имконига эга бўлдик. Сўнгги икки йил ичида ватанпарвар зиёлиларимиз тарихимизнинг кўпгина саҳифаларини чуқурроқ ўрганишга, ёритишга ҳисса қўшиб келмоқдалар. Она ватан тарихини илмий асосда ёритиш ўтмиш саҳифаларини тиклашгина эмас, халқимизни ғафлат уйқусидан уйғотиш, унда ватанпарварлик, миллий ифтихор туйғуларини камол топтиришнинг муҳим омиллари ҳамдир.

Юксак миллий онг, миллий ғурур, миллий бирдамлик, ҳамжиҳатлик туйғулари ўз тарихини тўла ва тўғри тушунган кишилардагина барқарор бўлади.

Тарих — бу фалсафа ҳамдир, мукаммал ижтимоий-фалсафий тафаккурнинг асосий омилларидандир. Ўз она юртининг узоқ ва яқин тарихини чуқур билган кишиларгина унинг ўтмиши, келажаги ҳақида мукаммал фалсафий ҳулосалар қилиш имконига эга бўладилар.

Шонли тарихимизнинг унутилган ёки онгли равишда сохталаштирилган саҳифаларини аста-секин ёритиб бориш ҳозирги кундаги энг муҳим вазифалардандир.

Ватан озодлиги йўлида қаҳрамонларча ҳалок бўлган кишиларни унутиш гуноҳи азимдир.

Ўз она ватанини ҳимоя қилишда мардлик ва қаҳрамонлик намуналарини кўрсатган, сотқинларга нафрат билан қараган, умрининг охирига қадар миллат фидойиси бўлиб қолган қаҳрамонлардан бири тошкентлик Мулла Солиҳбек охунд додҳоҳдир. Афсуски, Ўзбекистон фуқаролари бу доно, мард инсон, саркарда ҳақида ҳануз етарли маълумотга эга эмаслар. Кейинги бир-икки йил ичида матбуотда эълон қилинган айрим мақолалар бу масалани ҳали тўла ёритиб бера олган эмас.

Тарихчи олимларимиздан профессор Ҳамид Зияев, Омонулла Бўриев ва бошқалар тўплаган ҳужжатларга кўра Мулла Солиҳбек охунд ўз даврининг етук, эл ўртасида ҳалол, поклиги билан катта обрў қозонган кишиларидан бири бўлган. Унинг ҳаёти, хайрли фаолияти ҳақида тарихчи олим Солиҳ Қори Тошкандийнинг «Тарихи жадидаи Тошканд», Қорахўжа Эшоннинг «Хулосатул ахбор» асарларида кўп маълумотлар берилган.

Йирик ўзбек маърифатпарвар олими Сатторжон Абдуғаффоровнинг ёзишича унинг отаси Абдуғаффор тўра эшон ҳам Тошкентдаги Хўжа Аҳрор мадрасасида домла Маҳдумдан таҳсил олган ва ўз замонасининг етук олиму фозилларидан бири бўлиб етишган. Муҳаммад Солиҳ Қори Тошкандий ўзининг юқорида кўрсатилган асарида Солиҳбек охунд ҳақида шундай деб ёзади: «Ўз даврининг са-

Акс садо

ҲАҚИҚАТ ТЎЛА ТИКЛАНМОҒИ КЕРАК

раси, замон қасрининг билимдони, дунёвий илмлар билимдони, ўз даврининг нозик ҳакимларидан бўлмиш домла Солиҳбек охунд... бечораларнинг пушти паноҳи, меҳмондўст, хайр-саховат соҳиби эдилар».

Афсуски шундай зукий инсон бир қанча ватанпарварлар билан Томск ўрмонларида сургунда қолиб кетди. Орадан уч йил ўтгач Туркистоннинг обрўли фуқароларидан 38 киши имзо чекиб Россия подшосига хат юбордилар ва ноҳақ сургун қилинган Мулла Солиҳбек охунд додҳоҳ ва унинг шерикларини озод қилишни, Туркистонга қайтаришни илтимос қилдилар. Шундан кейин генерал-губернатор, Оренбург ҳарбий округи қўмондони Н. А. Крижановский ҳарбий вазир Милютинга рапорт ёзиб, Туркистон вакилларининг бу таклифини қондиришни илтимос қилди. Туркистон генерал губернатори К. П. Кауфман ҳам ҳарбий вазирга 1867 йил 12 декабрда хат ёзиб Мулла Солиҳбек охунд додҳоҳ шерикларини озод қилишни императордан илтимос қилган.

Кейинроқ бориб тирик қолган тўрт кишини сургундан озод қилиш ва Туркистонга қайтариш тўғрисида топшириқ берилган. Лекин халқ ўртасида катта обрў-эътиборга эга бўлган домла Солиҳбек охунд додҳоҳни тирик қолдирмаслик учун зарур чоралар ҳам кўрилган. Туркистонга қайтиш учун ижозат берилгандан кейин мулла Солиҳбек охунд додҳоҳ овқатдан заҳарланди, деган баҳона билан ўлдириб юборилган. Шундай қилиб Тошкент ҳимоясининг ташкилотчиси ва саркардаси домла Солиҳбек охунд додҳоҳ ўз ватанини қайтиб кўролмай ҳаётдан кўз юмди. Унинг аҳволидан хабар олгани борган ўғли ҳам ўша ердан қайтмади.

Мулла Солиҳбек охунднинг бу «гуноҳ»ларини шўро тузуми ҳам кечирган эмас. Унинг набираси, Абдуллабекнинг ўғли Убайдуллабек ҳам 1937 йилда халқ душмани сифатида ўн йилга қамоққа ҳукм қилинди.

Тарих ҳақиқатини тиклаш мақсадида Тошкент шаҳридаги катта кўчалар ёки майдонларнинг бирига Мулла Солиҳбек охунд додҳоҳнинг номи қўйилишини ва мемориал ёзув ўрнатилишини таклиф этамиз. Бу, қаҳрамон аждодларимиз хотирасини абадийлаштириш учун қилинган яна бир хайрли иш бўлур эди. Саркарда Мулло Алимқул тўғрисидаги бор ҳақиқатни ҳам тиклаш зарур.

Тошкент шаҳри мудофаасига бағишланган музей ҳам ташкил этиш, тарих ҳақиқатини тиклаш йўлидаги яна бир қадам бўлур эди. Бу тадбирлар байналмилалчиликка асосланган сиёсатга асло зид келмайди. Ҳар бир миллат вакили ўз она юрти тарихини тўғри ва чуқур билиши халқлар ўртасидаги ишончни, ҳурматни яна ҳам мустаҳкамлайди.

«Тошкент оқшоми» газетасининг шу йил 21 октябрь сонида эълон қилинган Мулла Солиҳбек охунд додҳоҳнинг эвараси Нурилло Убайдуллабек ўғли билан бўлган «Мардлар хотираси абадий» сарлавҳали суҳбатни ўқиб, юқоридаги фикрлар кўнглимдан кечди. Ушбу фикрларни муҳтарам муштарийлар билан ўртоқлашиш истаги қўлимга қалам тутқазди.

Ю. ЭРКАБОЕВ,
нафақахўр.

«02» хабар беради

ЖИНОЯТ ЖАЗОСИЗ ҚОЛМАЙДИ

1993 йилнинг 11—17 октябрь кунлари Тошкент шаҳрида қайд этилган жиноятларнинг сони ўтган йилнинг худди шу даврига нисбатан 19,6 фоизга камайган. Уларнинг ўз вақтида очилиш даражаси эса 81 фоизни ташкил этади.

● 11 октябрь куни Бехтерев кўчасида жойлашган ташкилотлардан бирининг ҳудудидан номаълум кимса «РАФ — 2203» маркали автомашинани ўғирлаб кетган. Бу ҳам етмагандек ўғри йўлда ҳатто бир йўловчини уриб юборган. Тошкент шаҳар Ички ишлар бош бошқармаси тартиб посбонларининг зудлик билан кўрган чора-тадбирлари натижасида мазкур жиноятни 1969 йилда туғилган фуқаро амалга оширганлиги аниқланди. Жиноятчи қўлга олинди.

● Шу куни пойтахт Ички ишлар бош бошқармасига қарашли полкнинг 6-ротаси милиция ходимлари томонидан Тошкент тўқимачилик комбинати ип-газлама ишлаб чиқариш бирлашмаси ҳудудида 1968 йилда туғилган ушбу корхона ишчиси, иқтисод университетининг тайёрлов курсининг тингловчиси, 1974 йилда туғилган шаҳс ҳамда 1970 йилда туғилган «Комфорт» ширкатининг ишчиси — жами уч киши ушланди. Маълум бўлишича, улар бирлашма цехларининг биридан умумий қиймати 1 миллион 241 минг сўмлик 1644 метр узунликдаги бўз матосини ўғирлашган экан.

● 12 октябрь куни пойтахтнинг Бектемир туманида махсус тадбирлар ўтказилаётган пайтда Тошкандий кўчасидаги уйларнинг бирида 16 миллиметр калибрдаги ўқдан 270 дона, 12 калибрли ўқдан 94 дона, сиқиқ ҳаво орқали ишлайдиган тўппонча, 1500 АҚШ доллари, 1550000 сўм пул ва бир қанча тилла буюмлар тегишли ҳужжатларсиз сақланаётгани аниқланди ва мусодара этилди.

● 13 октябрь куни номаълум кишилар «Жанубий» даҳасидаги уйларнинг бири ёнида турган «ГАЗ — 24» маркали автоуловдан ичига 7 та чарм куртка, 6 жуфт пойабзал, колготка ва 100.000 сўм пули бор ҳамён жойланган сумкани ўғирлаб кетишган. Тошкент шаҳар Ички ишлар бош бошқармаси ходимларининг ўз вақтида кўрган чора-тадбирлари натижасида юқоридаги жиноятни амалга оширган икки кимса қўлга олинди. Уларнинг бири 6-такси саройининг ҳайдовчиси экан.

● 14 октябрда шаҳар милициясининг жиноят қидирув бошқармаси ходимлари Чилонзор даҳасидаги 1949 йилда туғилган, илгари судланган фуқаронинг хонадонида текширув ишлари ўтказганларида уйда қора дори ва марихуана гиёҳвандлик моддалари яшириб қўйилганлиги аниқланди ва мусодара этилди.

● 15 октябрь кундузи Қорасув даҳасида икки номаълум кимса жисмоний жароҳат етказиш йўли билан ўсмир болани қўрқитиб унинг Туркияда ишланган свитерини тортиб олишган. Мирзо Улуғбек тумани милиция ходимлари тез орада юқоридаги жиноятни амалга оширган икки нафар ёш талончи йигитни қўлга олишди.

● Шу куни 1959 йилда туғилган фуқаро устидан тергов ишлари олиб борилаётганида маълум бўлдики, у Самарқанд дарвоза кўчасида 2-такси саройи ҳайдовчисининг кексалигига қарамай пешонасига қирқма милтиқни тираб машинасини тортиб олган. Сўнг уни кисмларга бўлиб, сотишга уринган экан.

Тошкент шаҳар Ички ишлар бош бошқармасининг матбуот шўъбаси.

ТИЖОРАТ ХАБАРЛАРИ ВА ЭЪЛОНЛАР

ТОШКЕНТ

«ВОДОКАНАЛ» ТРЕСТИ

15 НОЯБРГАЧА

АБОНЕНТЛАРГА СУВ ҚУВУРИ-КАНАЛИЗАЦИЯ ХЎЖАЛИКЛАРИНИ

1993—1994 ЙИЛЛАР ҚИШ МАВСУМИДА ФОЙДАЛАНИШГА ТАЙЁРЛАБ ҚЎЙИШНИ

ТАВСИЯ ЭТАДИ

БУНИНГ УЧУН ҚУЙИДАГИЛАРНИ БАЖАРИШ ЛОЗИМ:

Сув қувури ва канализацияни ҳар эҳтимолга қарши таъмирлаш;

вақтинча мавсумий сув тақсимлагичларни ёпиб қўйиш; очиқ ётган сув қувурлари, сув сарфини ҳисобга олувчи узеллар ва сув тақсимлагичларни иситиб қўйиш.

Қиш шароитида фойдаланишга тайёрланмаган сув қувури-канализация хўжаликлари қўшимча огоҳлантиришсиз шаҳар сув тармоғидан узиб қўйилади.

БИР ЙЎЛА СУВ ҲАҚИНИ ЎЗ ВАҚТИДА ТЎЛАШ ЛОЗИМЛИГИНИ ЭСЛАТАМИЗ.

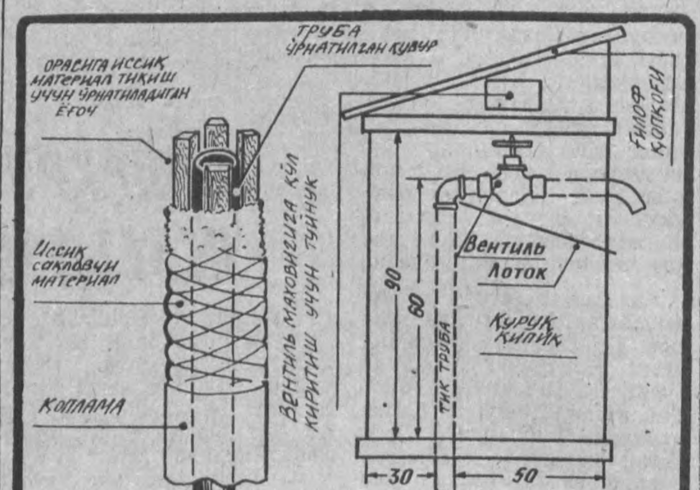

ҲОВЛИ СУВ ҚУВУРЛАРИНИ ҚИШ МАВСУМИГА ТАЙЁРЛАШ:

Ҳовли сув қувурларининг тик қувурларини қиш мавсумига тайёрлаётганда қувурнинг ташқи сатҳи — тик қувур ва иситувчи материал оралиғида 40—60 миллиметр бўшлиқ қолиши лозим.

Майдаланган сомон, қуруқ қипиқ, қуриган ўт ва бошқа иссиқлик ўтказмайдиган материаллар ўраш материали бўлиб хизмат қилиши мумкин.

Иситиш материалининг қалинлиги камида 30—35 сантиметр бўлиши керак.

Сув тик қувурини ўраш учун металл тўрлар, қоп, қалин қоғоз ва бошқалар қўлланилади.

Водопровод тик қувури ўралганидан сўнг у ёғоч билан ўраб чиқилади ва бўш қолган оралиққа қипиқ тўлдирилади.

Кўпинча вентилнинг сальниги ишдан чиқиб, сув иссиқликни сақловчи материалга оқиб кетади. Шунинг учун вентилнинг тагида тунука ёки шифер бўлиши, уни ёғоч қопламадан ташқарига чиқариб, бирмунча нишаблик билан ўрнатиш лозим. Ғилофнинг усти очилиб, ёпиладиган қопқоқ билан ёпилиб, вентиль маховиги учун туйнук қолдирилади.

ТАШКИЛОТЛАР, ҚЎШМА КОРХОНАЛАР, БИРЛАШМАЛАР, ХУСУСИЙ ШАХСЛАР

ДИҚҚАТИГА!

Тошкент шаҳридаги ташкилот ҳажми 2.500 квадрат метргача бўлган омборхона биноларини.

ИЖАРАГА БЕРАДИ

Ижара ҳақи келишилади.

Телефонларимиз: 48-79-38, 48-54-15.

Тошкент шаҳар Ҳокими маҳкамасининг Молия бош бошқармаси жамоаси бошқарма бошлиғининг ўринбосари Н. А. Исматхўжаевга отаси
Асат ИСМАТХЎЖАЕВнинг
вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

«Ёзувчи» нашриёти жамоаси нашриёт ходими Ш. Кабировага волидаи муҳтарамаси
МАШКУРА аянинг
вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Тошкент Ўрта Осиё темир йўлининг станциясидаги болалар касалхонаси жамоаси касалхона бош шифокори А. А. Розиқовга отаси
Абдураҳмон Розиқович РОЗИҚОВнинг
вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

«Узбекагротранс» Республика ишлаб чиқариш-тижорат бирлашмаси жамоаси бирлашма бош муҳандиси Ж. Ж. Жамоловга онаси
Тожихон АБДУЛЛАЕВАнинг
вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлигининг Педиатрия илмгоҳи жамоаси шу илмгоҳнинг меъда-ичак хасталиклари бўлими мудираси Оқила Ҳакимовна Назировага қизи
ЗУЛФИЯХОНнинг
бевақт вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Республика кўз касалликлари клиник шифохонаси жамоаси кўз шифокори Ҳ. М. Умаровага умр йўлдоши
Қодир Абдураҳмонович ДАДАШАЙХОВнинг
вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Республика кўз касалликлари клиник шифохонаси жамоаси шифохонанинг собиқ ходими, нафақадор
Абдураҳмон Розиқович РОЗИҚОВнинг
вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қилади.

Муҳаррир Эркин ЭРНАЗАРОВ.

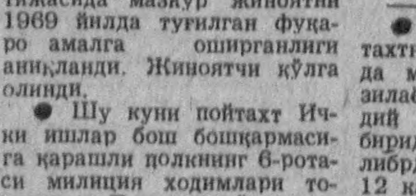

МУАССИСЛАР: Халқ депутатлари Тошкент шаҳар Кенгаши ва «Тошкент оқшоми» журналистларининг жамоаси

Тошкент оқшоми

Газета Ўзбекистон Республикаси Давлат матбуот комитетида рўйхатга олинган. Рўйхат сони — 000101.

Шанба ва якшанбадан ташқари ҳар куни ўзбек тилида чиқади.

ТЕЛЕФОНЛАР: хатлар — 33-29-70; эълон ва тижорат хабарларини жойлаштириш масалалари бўйича 32-81-42, 32-55-34, 33-56-67.

Эълонлар ва тижорат хабарлари аниқ ва тўғрилиги учун жавобгарлик уларни берган ташкилот ва шахслар зиммасидадир.

МАНЗИЛГОҲИМИЗ: 700000, ГСП, Тошкент, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.
Ҳажми — 2 босма табоқ.
Офсет. Қоғоз бичими А—2
Нашр кўрсаткичи 64690.

■ Босмага бериш вақти 11.30

■ Босмага берилди 12.00. Ўзбекистон Республикаси Президенти Маҳкамасининг Ишлар бошқармаси ҳузуридаги «Шарқ» нашриёт-матбаа концерни.
Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41-уй. 1 2 3 4 5 6

Буюртма Г—588. 17.229 нусхада.